

Rekenhof

Jaarverslag 2021

Verslag van het Rekenhof aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers
Brussel, juni 2022

Rekenhof

Jaarverslag 2021

Verslag goedgekeurd in de algemene vergadering van het Rekenhof van 1 juni 2022

controleren
evalueren
informereren

Jaarverslag 2021

Voorwoord	5
Inleiding	6
Hoofdstuk 1	
Organisatie en strategie van het Rekenhof	7
1.1 College van het Rekenhof	7
1.2 Administratieve diensten	8
1.3 Middelen	9
1.4 Impact van de coronacrisis op de werking en de organisatie van het Rekenhof	14
1.5 Strategisch plan van het Rekenhof	15
Hoofdstuk 2	
Controles en opdrachten van het Rekenhof	19
2.1 Controles	19
2.2 Specifieke opdrachten	22
2.3 Rechtsprekende bevoegdheid	23
2.4 Verzoeken van parlementen	24
2.5 Adviesvragen van de uitvoerende macht	25
2.6 Impact van de controles en audits	25
Hoofdstuk 3	
Certificering van de conformiteit van het kwaliteitsmanagementsysteem met de ISO 9001-norm	27
3.1 Kwaliteitsbeleid en doelstellingen	27
3.2 Kwaliteitsmanagementsysteem (KMS)	27
3.3 Norm ISO 9001: 2015	28
3.4 Certificering van de overeenstemming van het KMS met de norm ISO 9001: 2015	29
Hoofdstuk 4	
Leerlingentelling: 20 jaar controle	33
4.1 Bestaansreden van de controle	33
4.2 Wettelijke grondslagen van de controle	34
4.3 Controlemethode	34
4.4 Correcties die samenhangen met de controle door het Rekenhof	35

Hoofdstuk 5

Internationale betrekkingen	39
5.1 Samenwerking in EU-verband	39
5.2 Samenwerking binnen internationale organisaties van hoge controle instanties	40
5.3 Externe audit van internationale organisaties	41
5.4 Andere multilaterale en bilaterale samenwerking	42
5.5 Betrokkenheid bij de European Evaluation Society	42

Hoofdstuk 6

Externe activiteiten	43
6.1 Uiteenzettingen	43
6.2 Medewerking als deskundige	44
6.3 Bijdragen in publicaties	44

Bijlagen

Bijlage 1 – Begroting 2021 van het Rekenhof	45
Bijlage 2 – Rekening 2020 van het Rekenhof	47
Bijlage 3 – Opdracht als rekeningcommissaris van de leden van het Rekenhof in 2021	49
Bijlage 4 – Individueel inzage- en informatierecht	52
Bijlage 5 – Voorstelling van de belangrijkste audits uit 2021	53
Bijlage 6 – Publicaties	62

Voorwoord

Het Rekenhof heeft zopas het ISO 9001:2015-certificaat behaald voor zijn kwaliteitsbeheersysteem.

Het certificaat heeft zowel betrekking op de vakgebonden processen zoals audits of begrotingsanalyses, als op de ondersteunende functies. Het werd nagestreefd, in de lijn van het operationeel plan 2020-2024, om aan onze partners de betrouwbaarheid van de werkzaamheden van het Rekenhof te tonen en om een “kwaliteitsverzekering” te bieden aan de overheidsinstellingen waarvoor en waarmee we werken.

Nu dat doel is bereikt, kunnen we ook vaststellen dat deze demarche nog andere positieve effecten heeft. De bijkomende werklast die de certificering voor onze teams vertegenwoordigde, werd ruimschoots goedge maakt door de bijkomende voordelen.

In de eerste plaats zorgde de invoering van een kwaliteitsbeheersysteem, in het bijzonder in de coronaperiode, voor een permanente dialoog tussen de personeelsleden. Daarmee konden ze ook worden gesensibiliseerd voor de te behalen resultaten. Nu zijn de doelstellingen, de manier om ze te bereiken en de wijze waarop de resultaten kunnen worden gemeten, voor iedereen duidelijk.

Daarnaast boden het onderzoek van de procedures en het schriftelijk vastleggen ervan, de gelegenheid om overbodige of redundante acties te schrappen. Elk departement kon zo zijn werkwijzen eenvormig maken op basis van de beste praktijken.

Intern worden de omkadering van het beheer en de integratie ervan in een verbeterdynamiek aangestipt als de meest in het oog springende bijkomende voordelen van het certificeringstraject. De directies beschikken nu over tools om te bepalen waar ze staan ten opzichte van wat van hen verwacht wordt. Dergelijke indicatoren waren er vroeger niet. Het label is een extern kwaliteitswaarde waarvoor we trots mogen zijn, maar het is vooral een uitstekende tool voor intern beheer en mobilisatie. Dat resultaat zou niet mogelijk geweest zijn zonder de inspanningen van ons personeel en de betrokkenheid van de leden van de algemene vergadering, die we hier ook willen bedanken.

Hilde François
Voorzitter

Philippe Roland
Eerste voorzitter

Inleiding

Het Belgische Rekenhof staat de parlementen bij in de uitoefening van hun toezicht op de ontvangsten en uitgaven van de uitvoerende macht. Het Rekenhof streeft naar een verbetering van de werking van de overheid door zijn controles en door de evaluatie van het overheidsbeleid. Het hecht als onafhankelijke instelling in het bijzonder belang aan kwaliteitsvolle informatie, de ondersteuning van behoorlijk bestuur, een dynamisch personeelsbeleid en zijn externe relaties.

In zijn jaarverslag verschafft het Rekenhof informatie over de manier waarop het jaar na jaar zijn visie, zijn waarden en zijn opdrachten vorm geeft. Met dit jaarverslag legt het verantwoording af over zijn werking in 2021. De structuur van dit jaarverslag ziet eruit als volgt:

- **Hoofdstuk 1** licht de organisatie en strategie van het Rekenhof toe.
- **Hoofdstuk 2** geeft een overzicht van de controle- en auditactiviteiten in de diverse entiteiten die onder de controlebevoegdheid van het Rekenhof vallen en van de andere opdrachten van het Rekenhof.
- **Hoofdstukken 3 en 4** behandelen een actueel thema van de instelling.
- **Hoofdstuk 5** gaat nader in op de internationale betrekkingen.
- **Hoofdstuk 6** schetst de externe activiteiten van het Rekenhof.

Het Rekenhof publiceert zijn jaarverslag alleen digitaal op zijn website www.rekenhof.be. Op die manier wil het dit rapport snel en via moderne communicatiemiddelen beschikbaar stellen en ook het papierverbruik verder verminderen.

Hoofdstuk 1

Organisatie en strategie van het Rekenhof

Het Rekenhof bestaat uit een college van twaalf leden dat wordt bijgestaan door een ambtenarenkorps.

1.1 College van het Rekenhof

De leden van het Rekenhof worden door de Kamer van Volksvertegenwoordigers benoemd voor een hernieuwbaar mandaat van zes jaar. Om hun onafhankelijkheid en hun onpartijdigheid te waarborgen, heeft de wetgever een stelsel van onverenigbaarheden en verbodsbepalingen ingevoerd. De wedden en pensioenen van de leden van het Rekenhof zijn bij wet vastgelegd.

Het Rekenhof is samengesteld uit een Nederlandse kamer en een Franse kamer, die samen de algemene vergadering vormen. Elke kamer bestaat uit een voorzitter, vier raadsheren en een griffier. De oudst benoemde voorzitter en griffier dragen respectievelijk de titel van eerste voorzitter en hoofdgriffier.

Algemene vergadering			
Nederlandse kamer		Franse kamer	
Voorzitter	Hilde François	Eerste voorzitter	Philippe Roland
Raadsheren	Jan Debucquoy	Raadsheren	Pierre Rion
	Rudi Moens		Florence Thys
	Vital Put		Dominique Guide
	Walter Schroons		Olivier Hubert
Hoofdgriffier	Jozef Van Ingelgem	Griffier	Alain Bolly

De algemene vergadering is bevoegd voor de dossiers in verband met de federale Staat, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, de Duitstalige Gemeenschap, de openbare instellingen die ervan afhangen, alsook voor de interpretatie van de Europese en federale regelgeving.

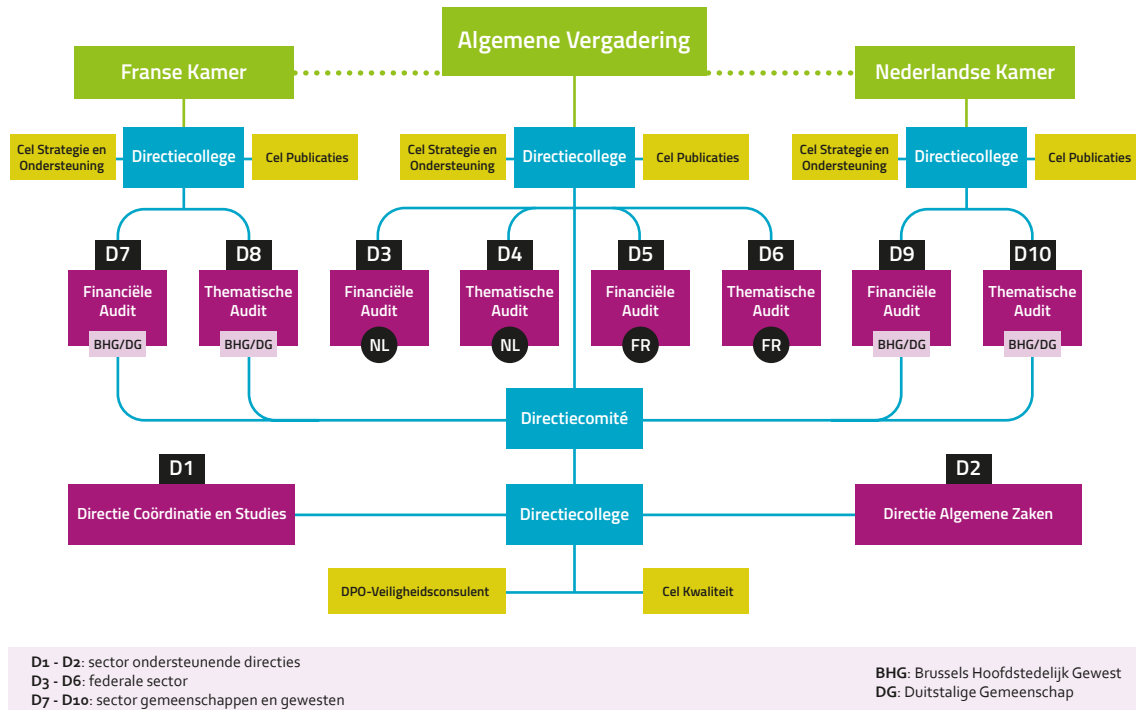
De Nederlandse kamer is exclusief bevoegd voor de dossiers betreffende de Vlaamse Gemeenschap, het Vlaams Gewest, de openbare instellingen die ervan afhangen en de Vlaamse provincies.

De Franse kamer is exclusief bevoegd voor de dossiers aangaande de Franse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie, het Waals Gewest, de openbare instellingen die ervan afhangen en de Waalse provincies.

De Nederlandse kamer, de Franse kamer en de algemene vergadering komen elke week fysiek of digitaal samen. Daarnaast kunnen buitengewone vergaderingen worden bijeengeroepen. De zittingen zijn niet openbaar. In 2021 heeft het Rekenhof 203 keer vergaderd: 83 zittingen (waarvan 58 elektronisch) van de algemene vergadering, 62 (waarvan 54 elektronisch) van de Nederlandse kamer en 58 (waarvan 52 elektronisch) van de Franse kamer.

1.2 Administratieve diensten

1.2.1 Organigram en organisatie

De diensten van het Rekenhof zijn onderverdeeld in drie sectoren. Samen omvatten ze tien directies die elk worden geleid door een eerste-auditeur-directeur.

Sector I is een ondersteunende sector. Hij bestaat uit de directie Coördinatie en Studies (die ook de griffie van de mandatenlijsten en vermogensaangiften omvat) en de directie Algemene Zaken.

Sector II heeft betrekking op de federale overheid, sector III op de gemeenschappen en gewesten. Deze operationele sectoren zijn samengesteld uit directies die tot de financiële of de thematische pijler behoren.

De financiële pijler onderzoekt de begroting, verricht financiële audits en controleert de rekeningen van de overheidsdiensten en rekenplichtigen. De thematische pijler verricht de audits naar de wettigheid en regelmatigheid van de verrichtingen en de procedures, alsook naar de goede besteding van de overheids gelden om de doelmatigheid, doeltreffendheid en zuinigheid van een dienst, een proces of een beleid te meten.

De indeling in sectoren sluit aan bij de bevoegdheden van de algemene vergadering, de Nederlandse kamer en de Franse kamer.

1.2.2 Cel Kwaliteit

In 2019 heeft het Rekenhof zijn kwaliteitsmanagementsysteem hervormd. Sindsdien is de cel Kwaliteit verantwoordelijk voor de ontwikkeling van kwaliteitscontrole en -borging binnen de instelling. Deze cel wordt aangestuurd door de algemene vergadering en de stuurgroep Strategische Veranderingen, waarin alle directies vertegenwoordigd zijn.

Het Rekenhof heeft twee belangrijke keuzes gemaakt om bij te dragen tot kwaliteitsverbetering en aan te tonen dat alles wordt gedaan om werk van hoge kwaliteit te leveren. In de eerste plaats wil het Rekenhof werken volgens het normenkader van de internationale vereniging van hoge controle-instellingen, het *INTOSAI Framework of Professional Pronouncements* (IFPP). Ten tweede heeft het gekozen voor ISO 9001 als kwaliteitsmanagementsysteem.

In 2021 heeft het Rekenhof verder gewerkt aan de ISO 9001-certificering. Die wordt toegelicht in [hoofdstuk 3](#).

1.2.3 Cel DPO/Beveiliging

Voor de verwerking van persoonsgegevens is het Rekenhof sinds 25 mei 2018 aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (GDPR) onderworpen. Het Rekenhof heeft in dat kader een functionaris aangesteld voor gegevensbescherming (*Data Protection Officer* – DPO).

In 2021 heeft de DPO 38 formele adviezen gegeven in het kader van de audits en de controles, waaronder elf formele adviezen vereist door het dienstorder over de verwerking van persoonsgegevens bij controles en audits. De DPO ondersteunt daarbij de auditteams om de voorschriften over het raadplegen en verwerken van persoonsgegevens correct na te leven. In 2021 kwam de DPO vijf keer tussen in de loop van audits.

In het beveiligingsbeleid van het informatiesysteem van het Rekenhof is de actieve tussenkomst opgenomen van een veiligheidscomité. In 2021 heeft de DPO het comité vier keer (digitaal) samengeroepen, ter voorbereiding van de beleidsmaatregelen en -processen voor de beveiliging van het informatiesysteem.

1.3 Middelen

1.3.1 Human resources

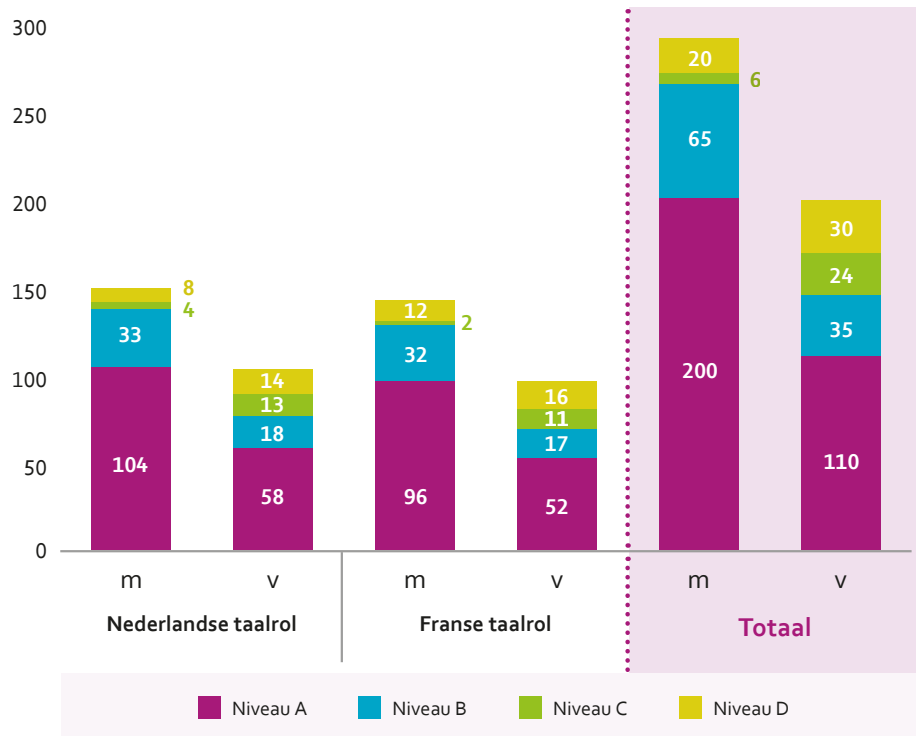
Het Rekenhof benoemt en ontslaat zelf zijn personeelsleden. De personeelsformatie bevat 616 betrekkingen, gelijk verdeeld onder Nederlandstaligen en Franstaligen.

In 2021 stelde het Rekenhof gemiddeld 490 personen tewerk (434 statutairen en 56 contractuelen), van wie de meesten de functie van auditeur of controleur uitoefenen. In de loop van 2021 traden 17 personeelsleden in dienst en gingen er 23 uit dienst. Tot 2024 worden 36 nieuwe uitdiensttredingen verwacht.

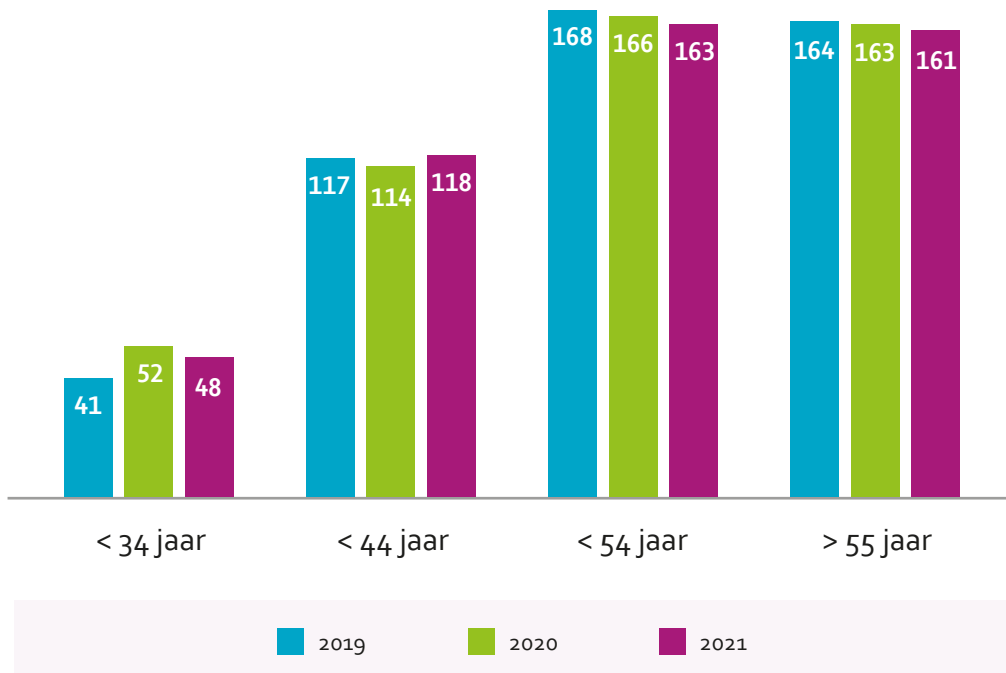
In 2021 hebben de personeelsleden in totaal 1.056 dagen opleiding gevolgd; 77 dagen werden toegekend in het kader van studiefaciliteiten.

De Commissie voor Overleg met de Vakverenigingen (COVAK) kwam in 2021 vijf keer samen en het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPWB) twaalf keer.

Grafiek 1 – Aantal personeelsleden volgens geslacht en niveau op 31 december 2021

Grafiek 2 – Aantal personeelsleden per leeftijdscategorie 2019-2021

1.3.2 Financiële middelen

a. Begroting van het Rekenhof

Tabel 1 – Begroting van het Rekenhof (in duizend euro)

	2019 (aangepast)	2020 (aangepast)	2021 (aangepast)	2022 (initieel)
Ontvangsten	50.495,10	51.308,00	51.078,00	51.433,60
Uitgaven	56.396,70	56.679,20	58.442,20	58.236,60
Begrotingsresultaat van het jaar	-5.901,60	-5.371,20	-7.364,20	-6.803,00
Overgedragen boni	5.901,60	-5.371,20	5.672,30	5.645,00
Aan te wenden boni	0,00	0,00	1.691,90	1.158,00
Aan te wenden reserve	0,00	0,00	0,00	0,00
Globaal resultaat	0,00	0,00	0,00	0,00

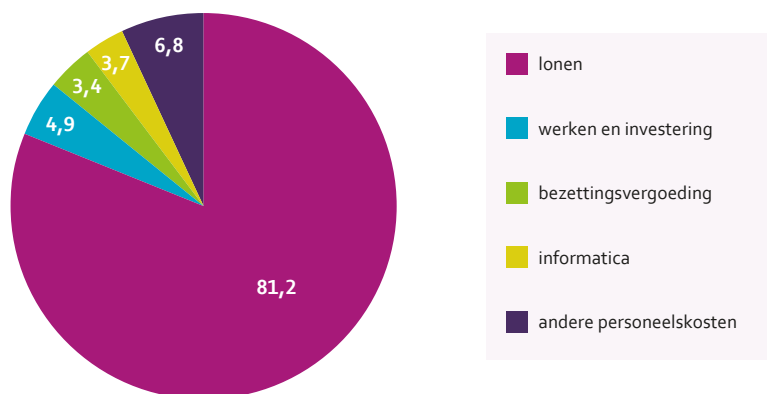
b. Dotatie en begroting 2021 van het Rekenhof¹

De begroting van het Rekenhof voor het jaar 2021 raamde de ontvangsten op 51.078.000 euro, d.i. 0,44 % lager dan de begroting 2020. De dotatie bedroeg 50.408.000 euro, eveneens 0,43 % minder dan in 2020.

De uitgaven van het boekjaar werden geraamd op 56.750.300 euro. Dit is 74.100 euro of 0,13 % meer dan de begroting 2020. De grote posten in de uitgavenbegroting zijn de loonmassa (81,2 %), andere vormen van verloning (6,8 %), de bezettingsvergoeding voor het gebouw (3,4 %), informatica en bureautica (3,7 %) en de andere werkings- en investeringsuitgaven (4,9 %).

In de uitgavenbegroting 2021 werden nog 2 facturen toegevoegd die midden 2021 werden ontvangen en betaald maar die betrekking hadden op 2020, waaronder de factuur van de Regie der Gebouwen voor de bezettingsvergoeding voor 2020. Voor de aanrekening ervan is een bijkrediet van 1.691.900 euro in de begroting 2021 opgenomen. Het bijkrediet werd gefinancierd met de overdracht van een even groot bedrag uit de boni 2020.

Grafiek 3 – Overzicht van de belangrijke posten in de uitgavenbegroting (in %)

¹ Zie ook bijlage 1.

c. *Uitvoeringsrekening van de begroting van het Rekenhof*²

De uitvoeringsrekening van de begroting van het Rekenhof wordt aangenomen door zijn algemene vergadering op basis van het verificatierapport van de oudste raadsheer in rang van elke kamer en wordt, na onderzoek door de Commissie voor de Comptabiliteit, door de Kamer van Volksvertegenwoordigers goedgekeurd.

Tabel 2 – *Uitvoeringsrekeningen van de begroting van het Rekenhof (in duizend euro)*

	2019	2020	2021 (voorlopig)
Ontvangsten	50.307,03	51.285,84	51.048,53
Uitgaven	50.536,24	49.320,38	53.539,66
Begrotingsresultaat van het jaar	-229,21	1.965,46	-2.491,13
Overgedragen boni	5.901,59	5.371,38	7.364,28
Aan te wenden boni	0,00	0,00	0,00
Aan te wenden reserve	0,00	0,00	0,00
Globaal resultaat	5.672,38	7.336,84	4.873,15

De rekening voor 2021 sluit af met een globaal resultaat van 4,87 miljoen euro. In 2021 is 4,22 miljoen euro meer uitgegeven dan in 2020.

De uitvoeringsrekening van de begroting voor het jaar 2020 vermeldt 51.285.800 euro ontvangsten, de dotatie van 50.625.000 euro inbegrepen. Dit is 978.800 euro, of 1,95 %, meer dan in 2019. De uitgaven bedragen 49.320.400 euro, wat 1.215.900 euro of 2,41 % minder is dan in 2019.

Bij de uitgaven ontbreekt echter de bezettingsvergoeding die het Rekenhof aan de Regie der Gebouwen verschuldigd is omdat de factuur voor die bezettingsvergoeding niet tijdig werd ontvangen. In de hypothese dat dit bedrag toch op het begrotingsjaar 2020 kon worden aangerekend, zouden de uitgaven 50.997.200 euro bedragen. Dit is 461.000 euro of 1,01 % meer dan in 2019.

De grote uitgavenposten in de uitvoeringsrekening van de begroting 2020 zijn de loonmassa (42.540.488 euro, 86,3 %), de andere vormen van verloning (3.740.987 euro, 7,6 %) en informatica en bureautica (1.233.698 euro, 2,5 %). Voor alle andere werkings- en investeringsuitgaven is 1.805.202 euro of 3,6 % van het geheel uitgegeven. De vermelde relatieve aandelen zijn enigszins vertekend door het ontbreken van de bezettingsvergoeding.

De rekening 2020 sluit met een positief saldo van 1.965.500 euro tegenover een tekort van 229.200 euro in 2019. Samen met de overgedragen boni van 2017 en 2018 bedraagt het globaal resultaat na afloop van het jaar 7.336.800 euro. Inclusief de bezettingsvergoeding zou het begrotingssaldo 288.600 euro en het globaal resultaat 5.660.000 euro hebben bedragen.

² Zie ook [bijlage 2](#).

Tabel 3 – Verdeling van de uitgaven van het Rekenhof (in duizend euro)

	2019	2020	2021 (voorlopig)
Lonen	42.049,45	42.540,49	43.931,11
Andere uitgaven	8.486,79	6.779,89	9.608,55

d. Geïntegreerde algemene en begrotingsboekhouding

Het Rekenhof heeft in 2018 voor het eerst een geïntegreerde algemene en begrotingsboekhouding gevoerd, geïnspireerd op de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat, maar met aandacht voor een essentiële verplichting van een dotatiegerechtigde instelling, nl. de verantwoording van de aanwending van de ontvangen dotatie.

Uitgaande van de verscheidenheid aan verrichtingen is een rekeningenstelsel uitgewerkt op basis van het genormaliseerde rekeningstelsel dat overeenkomstig het koninklijk besluit van 10 november 2009 geldt voor de federale Staat, de gemeenschappen en de gewesten. Daarnaast is een reeks boekings- en waarderingsregels opgesteld.

Tot slot is ook overgestapt van het stelsel van het dienstjaar naar het stelsel van beheer.

Over de boekhoudverrichtingen wordt gerapporteerd in de jaarrekening die bestaat uit de balans, de resultatenrekening en de toelichting. De geaggregeerde uitslagen van de jaarrekening 2020 zijn opgenomen als [bijlage 2](#).

Het Rekenhof maakte over de rekeningen 2020 de reconciliatie tussen de uitvoeringsrekening van de begroting en de jaarrekening.

1.3.3 Materiële middelen

a. Beheer van het gebouw

In de loop van 2021 werden nieuwe overheidsopdrachten gegund voor de bewaking van het gebouw en voor het wassen van de ruiten. Eind juni 2021 werd een nieuw toegangscontrolesysteem in gebruik genomen. Op 24 augustus 2021 werd de beslissing genotificeerd tot verlenging van de milieuvergunning voor het Rekenhofgebouw tot 28 februari 2037.

b. Informatica

In 2021 werd het mailverkeer van het Rekenhof in de *cloud* geplaatst en de overgang naar Office 365 afgerond. Er werd geïnvesteerd in bijkomende computerschermen en hoofdtelefoons, vooral voor telewerk. Het gebruik van vaste pc's werd afgebouwd. De badges voor het nieuwe systeem voor toegangscontrole werden geïnstalleerd voor *follow me*-functies op multifunctionele kopie-scan-printtoestellen.

Ook werd in 2021 een aantal IT-projecten voortgezet, zoals de eindfase van de migratie van de interne personeelsbeheerssoftware naar het PersoPointplatform, de opstart van de technische fase voor de software van het dossierbeheer en de uitrol van een applicatie voor IT-ondersteuning.

1.4 Impact van de coronacrisis op de werking en de organisatie van het Rekenhof

Sinds het begin van de coronacrisis is telewerken de norm geworden voor de meeste medewerkers van het Rekenhof en is de digitalisering versneld.

Eind 2020 heeft het Rekenhof beslist de organisatie van het werk te baseren op wederzijdse flexibiliteit, waarbij iedereen zijn verantwoordelijkheid opneemt in een cultuur van vertrouwen. Die nieuwe werkorganisatie draagt onder meer bij tot de realisatie van de vierde doelstelling van het strategisch plan 2020-2024, waarbij het Rekenhof ernaar streeft een kennisintensieve organisatie te zijn die intellectueel uitdagend is voor zijn personeel en waarin dat personeel een grote zelfstandigheid geniet.

In 2021 heeft het Rekenhof zo een hervorming van zijn organisatie uitgewerkt om lessen te trekken uit de coronacrisis.

Die nieuwe organisatie, waarover is overlegd met de vakverenigingen, is op 1 april 2022 in werking getreden. Ze bepaalt dat personeelsleden hun werk plaats- en tijdsafhankelijk kunnen organiseren. Ze kunnen, naargelang van hun behoeften en die van de dienst, op het Rekenhof, thuis of ter plaatse werken als hun functie dat toelaat.

Om de invoering van deze hervorming zo goed mogelijk voor te bereiden, kregen de leidend ambtenaren in 2021 opleiding over vertrouwensmanagement, in een context van de *New Way of Working*.

De informaticadienst van het Rekenhof heeft bovendien de technische ondersteuning en de software verder aangepast en adequaat materiaal voor thuiswerk ter beschikking gesteld.

Daarnaast is in 2021 een overgangsregeling ingevoerd die de vergoeding voor woon-werkverkeer en thuiswerk combineert voor de medewerkers die kunnen thuiswerken. Die vergoedingsregeling houdt enerzijds rekening met de vermindering van de reiskosten naar het werk en anderzijds met de verhoging van de kosten van het thuiswerk. De regeling zou in 2022 worden herzien om meer rekening te houden met groene mobiliteit en het gebruik van het openbaar vervoer in het bijzonder.

Tot slot werden ook de taken van de medewerkers die niet kunnen thuiswerken, herzien om rekening te houden met de evoluties in hun opdrachten. De betrokken medewerkers kregen de gelegenheid opleiding te volgen om de taken zo goed mogelijk te leren kennen.

Personeelswelzijn

In 2021 heeft de personeelsdienst inspanningen gedaan om onverwachte situaties op te vangen waarmee medewerkers te maken hadden. Zo werden twee dienstorders aangenomen over de pandemie. Zo kunnen personeelsleden die zich laten vaccineren, hun kinderen begeleiden naar de vaccinatie of die aan vrijwilligerswerk doen, dienstvrijstelling krijgen. Op het intranet werden de gevallen uitgelegd waarin de maatregelen van toepassing waren (hoogrisicocontacten, redenen voor een PCR-test enz). Regelmatig werden mededelingen verstuurd waarin de regels werden toegelicht die van toepassing waren binnen het Rekenhof. Er werd ook een dienstorder aangenomen dat dienstvrijstelling toekende tijdens de overstromingen die België troffen. Tot slot werden de

medewerkers van niveau C en D samengebracht in een pool om gemeenschappelijke taken gecentraliseerd te kunnen uitvoeren.

1.5 Strategisch plan van het Rekenhof

Het Strategisch Plan 2020-2024 van het Rekenhof bevat vijf doelstellingen (SD) met betrekking tot de processen en producten van het Hof:

- SD 1: een evenwichtig geheel van performantie-, wettigheids- en financiële audits uitvoeren;
- SD 2: het INTOSAI *Framework of Professional Pronouncements* (IFPP) invoeren en een kwaliteitsmanagementsysteem uitbouwen conform ISO 9001;
- SD 3: investeren in data-analyse, in samenwerking - zowel intern als met andere controleinstanties - met het oog op meer efficiëntie;
- SD 4: investeren in de competenties van zijn medewerkers om meer knowhow te waarborgen;
- SD 5: een milieubeheersysteem opzetten met het oog op meer duurzaamheid.

Het strategisch plan van het Rekenhof wordt uitgevoerd door middel van de strategische plannen van de drie sectoren, de jaarlijkse operationele plannen van de directies en de beheersplannen van de diensten. De stuurgroep Strategische Veranderingen houdt toezicht op de uitvoering ervan. Dit is een interne overlegstructuur tussen de leden van het Hof en de eerste auditeurs-directeurs.

De uitvoering van het strategisch plan in 2021 wordt hierna geïllustreerd aan de hand van enkele concrete verwezenlijkingen voor elke strategische doelstelling. Het kwaliteitsmanagementsysteem en de ISO 9001-certificering (SD 2) worden verder uitgewerkt in [hoofdstuk 3](#).

1.5.1 Transversaliteit (SD 1)

Een van de doelstellingen van het strategisch plan 2020-2024 bestaat erin dat het Rekenhof transversale audits uitvoert over verschillende bestuursniveaus heen, voor zover dit type audit een meerwaarde betekent.

Er werd een interne projectgroep opgericht om te onderzoeken hoe dergelijke audits in de monitoring- en planningsprocedures kunnen worden geïntegreerd. Deze groep heeft haar werkzaamheden in juni 2021 afgerond en richtlijnen voorgesteld voor de selectie van onderwerpen, de coördinatie en uitvoering van transversale thematische audits, maar ook de invoering van een kritieke prestatie-indicator (KPI). De algemene vergadering heeft deze richtlijnen op 31 maart 2021 goedgekeurd.

Het Rekenhof heeft al twee transversale audits uitgevoerd: één over de *Sustainable Development Goals* (SDG's) en een over de steunmaatregelen in het kader van de COVID-19-pandemie, waarvan de aanpak hieronder verder wordt toegelicht³.

In december 2021 publiceerde het Rekenhof een transversale audit over de steunmaatregelen voor ondernemingen en particulieren in het kader van de COVID-19-crisis. Het Rekenhof bracht alle socio-economische COVID-19-steunmaatregelen van 2020 in kaart en onderzocht hoe zowel de federale als de gemeenschaps- en gewestoverheden de steunmaatregelen tot stand brachten, hoe

³ Rekenhof, *Sustainable Development Goals. Agenda 2030 van de Verenigde Naties: implementatie, opvolging en rapportering door de overheden in België (Preparedness Review)*, verslag aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers, Brussel, juni 2020; *Steunmaatregelen voor ondernemingen en particulieren in het kader van de COVID-19-crisis*, Brussel, november 2021, www.rekenhof.be.

de regelgeving en de controle op de correcte toekenning van de steun werden georganiseerd en hoe de maatregelen werden opgevolgd en geëvalueerd. Voor deze audit heeft het Rekenhof een gemeenschappelijke onderzoeks aanpak en een gemeenschappelijk normenkader vastgelegd.

Omdat de Belgische overheden geen overkoepelende en gedetailleerde inventaris van de socio-economische steunmaatregelen bekendmaakten, stelde het Rekenhof zelf een inventaris op van alle steunmaatregelen die in 2020 werden uitgevaardigd. Het gaat om een interactieve online-inventaris⁴. Gebruikers kunnen de gegevens filteren op basis van voorgestelde categorieën en zelf bepaalde grafieken aanmaken.

De bevindingen, conclusies en aanbevelingen van de audit werden uitgewerkt in vijf afzonderlijke verslagen voor de respectievelijke wetgevende organen⁵. Bepaalde hoofdstukken in die rapporten (meer bepaald over de inventaris van de steunmaatregelen en over de globale coördinatie tussen de bestuursniveaus), alsook enkele aanbevelingen zijn gemeenschappelijk.

1.5.2 Implementatie van het IFPP-FA kader (SD 2)

Het Rekenhof heeft in 2021 verder stappen gezet om het *INTOSAI Framework of Professional Pronouncements* (IFPP) en met name de *FA Standards* volledig in te voeren in het kader van zijn financiële audits en in het bijzonder bij de certificering van de rekeningen van de overheden waarvoor het bevoegd is.

Zo heeft het op voorstel van de IFPP-FA werkgroep het kader vastgesteld om de controlebevindingen te beoordelen en een globaal oordeel te formuleren op basis van vastgestelde afwijkingen, de regels bepaald waarbinnen de directies een verzoek om inlichtingen kunnen richten aan een juridisch adviseur en de communicatie verduidelijkt met de personen die met de *governance* belast zijn.

Wat de opdrachten betreft die geen certificering inhouden, heeft het Rekenhof o.m. de fundamentele principes van het begrotingsonderzoek goedgekeurd en op zijn [website](#) gepubliceerd. Het heeft ook de draagwijdte van de controles van de individuele rekeningen met toepassing van de wet van 22 mei 2003 toegelicht in zijn 178^e Boek (deel I).

De werkgroep bereidt in 2022 nieuwe Rekenhofbrede beslissingen voor ter verduidelijking van de normen:

- de impact op het oordeel van een ontbrekend of onvoldoende precies financieel rapporteringskader;
- de wijze waarop in het kader van de certificering naar personeelskosten, overheidsopdrachten, subsidies, fiscale ontvangsten enz. wordt gekeken vanuit het oogpunt van *compliance*;
- de vaststelling van de materialiteitsdrempel bij de belangrijkste entiteiten binnen een consolidatieperimeter;
- een model voor schriftelijke bevestigingen door het geauditeerde management⁶;
- de *International Standards for Quality Management 1 & 2* die van toepassing zijn voor financiële overzichten en die ingaan vanaf 15 december 2022.

⁴ De interactieve online-inventaris kan tijdelijk *online* worden geraadpleegd. Na verloop van tijd zal een statische versie van de inventaris als bijlage aan de auditverslagen worden opgenomen.

⁵ De Duitstalige Gemeenschap heeft het Rekenhof om een aparte audit gevraagd, waarover later apart wordt gerapporteerd.

⁶ Goedgekeurd door de algemene vergadering van 30 maart 2022.

Tegelijk heeft het Rekenhof via de ISO 9001-benadering de systematische kwaliteitsborging voor de producten en processen op het vlak van financiële audit verder geoptimaliseerd.

In 2021 werd de overeenstemming onderzocht van de huidige situatie met de normen op het vlak van performantie-audit voor de normen 300/3000. Elke directie heeft onderzocht in hoeverre ze de normen respecteren, waarna een overzichtstabel is opgemaakt. Daaruit kwamen enkele verbeterpunten naar voren. Die zullen in eerste instantie meegenomen worden door de werkgroep die in 2022 de handleiding thematische audit actualiseert. In 2024 wordt de analyse van de overeenstemming geactualiseerd om de verbeteringen vast te stellen.

Hetzelfde wordt voorbereid voor de normen 400/4000 in verband met de *compliance audits*. Binnenkort wordt een analysetabel meegedeeld aan de betrokken directies waarmee ze een zelf-evaluatie kunnen uitvoeren. De analyse van de stand van zaken moet zijn voltooid tegen september 2022 en eventuele corrigerende maatregelen genomen tegen eind 2022.

1.5.3 DataLab (SD 3)

Het Rekenhof zette zijn investering in data-analyse ook in 2021 verder. Er werd bijkomend geïnvesteerd in hard- en software voor het analyseren van gegevensbestanden. Op het vlak van hardware werden bijkomende high performance computers aangekocht, alsook een performante server voor de analyse van *big data* in het eigen *datawarehouse*. Op het vlak van software werd nieuwe software getest om informatie op een gestructureerde wijze uit verantwoordingsdocumenten te halen, zoals het systematisch ophalen van financiële informatie uit een groot aantal pdf-bestanden van facturen. Dankzij die investeringen kan het Rekenhof steeds grotere aantallen gegevens of grotere aantallen bestanden performant analyseren.

DataLab, het expertisecentrum dat alle specialisten met kennis van data-analyse bundelt, breidde verder uit in 2021. Naast permanent overleg organiseert DataLab ook maandelijks presentaties over nieuwe technieken die gebruikt kunnen worden voor audits.

Het publicatiebeleid op het vlak van gegevensanalyse kreeg in 2021 ook extra aandacht. De publicatie van infographics vooraan in de auditrapporten werd versterkt, onder meer door de aanwerving van een grafisch vormgever voor de vormgeving van de publicaties. Daarnaast publiceerde het Rekenhof ook voor het eerst een interactieve onlinepublicatie met cijfergegevens over alle socio-economische steunmaatregelen in het kader van de COVID-19-crisis (zie [punt 1.5.1](#)). Via de [website](#) kan het publiek alle maatregelen bekijken, zelf grafieken maken en de gegevens downloaden om ze zelf verder te analyseren. Dit is een nieuwe manier om de data-analyse op het Rekenhof te presenteren aan het publiek.

Op internationaal vlak onderhoudt het Rekenhof contacten met andere data-analisten, zowel via de *Working Group on Big Data* van INTOSAI als de *EUROSAI IT Working Group*. Daarnaast zijn er ook bilaterale contacten met de rekenkamers van Nederland, Noorwegen, Oostenrijk en de Europese Rekenkamer.

1.5.4 Investeren in de competenties van zijn medewerkers (SD 4)

In 2021 besteedde het Rekenhof aandacht aan de uitbouw van competentie management op het Rekenhof. Er werd een nieuw horizontaal competentieprofiel voor de auditeurs ontwikkeld, dat in 2022 wordt aangevuld met drie verticale profielen (financieel, thematisch en performantie). Nadien wordt een gap-analyse uitgevoerd om de toekomstige prioritaire vormingsnoden te detecteren. Het Rekenhof investeert in dit kader ook in de ontwikkeling van een leer- en ontwikkelplatform dat in het voorjaar van 2022 operationeel zal worden.

Het vormingsproces werd doorgelicht ter voorbereiding van de kwaliteitsaudit die begin 2022 werd uitgevoerd. Als gevolg van deze doorlichting werd een aantal procedures vereenvoudigd en werd een pool van interne lesgevers opgericht.

Door de veralgemening van telewerk is een opleidingstraject ontwikkeld waarmee de medewerkers efficiënt kunnen telewerken en hun contacten met collega's kunnen versterken. De leidend ambtenaren kregen een opleiding in vertrouwensmanagement die is gebaseerd op de *New Way of Working*.

Op korte en middellange termijn werden Rekenhofbrede strategische keuzes gemaakt om aan de opleidingsbehoeften te voldoen. Daarbij zijn de bevordering van tweetaligheid en het creëren van bruggen tussen de thematische en financiële pijlers een prioriteit. Het opleidingsteam heeft ook expertisecentra opgericht en tracht de audits te doen evolueren in de richting van de 3 E's, zowel voor de thematische als de financiële pijlers. Het betreft onder andere audits op het vlak van HRM, overheidsopdrachten, IT, gegevensanalyse, boekhoudkundige technieken enz.

1.5.5 Milieubeheer (SD 5)

Het Rekenhof heeft zich tot doel gesteld een milieubeheersysteem uit te bouwen met het oog op meer duurzaamheid. Dit project wil de aanzet geven tot een dynamisch beheer van de milieuprestaties van het Rekenhof. Op die manier wil het Rekenhof die impact van zijn activiteiten in aanmerking nemen, beoordelen en verminderen door de milieuprestaties gestaag te verbeteren.

De voortgang van het project werd sterk beïnvloed door de tweede lockdown en door de uitrol van de *New Way of Working*. Daardoor werden de doelstellingen voor 2021 bijgesteld naar een grotere focus op quick wins.

De resultaten voor 2021 zijn als volgt:

- Er werden actiedomeinen gekozen, zoals afvalverwerking, duurzame aankopen, waterbeheer of het beleid rond mobiliteit. In een eerste fase is opgesteld wat het Rekenhof in elk van die domeinen al doet en wordt beschreven wat bijkomend kan worden gedaan op basis van de inventaris van goede praktijken van het Ecodyn-label. Een *InfoGreen*-nieuwsbrief werd gelanceerd om over het project te communiceren. Twee nummers werden gepubliceerd in 2021.
- Er werd voldaan aan de reglementaire verplichtingen: milieuvergunning en Plan voor Lokale Actie voor het Gebruik van Energie (PLAGE).
- Op milieuvlak werden in 2021 meteen heel wat "quick wins" gerealiseerd: betere afvalscheiding, installatie van een fietsenstalling voor het personeel, vervanging van de verwarmingsketel door een efficiënter exemplaar, isolatie van een deel van de zolder van het gebouw enz.

Hoofdstuk 2

Controles en opdrachten van het Rekenhof

Naast zijn functie als budgettair raadgever oefent het Rekenhof een financiële controle, een wet-tigheids- en regelmatigheidscontrole, en een controle op de goede besteding van de overheidsgel-den uit. Die controles hebben betrekking op de ontvangsten en de uitgaven van de federale Staat, de gemeenschappen en gewesten, de openbare instellingen die ervan afhankelijk zijn en de provincies. Het Rekenhof informeert de parlementen en de provincieraden op regelmatige tijdstippen over de resultaten van die controles.

Het Rekenhof heeft ook een rechtsprekende bevoegdheid ten aanzien van de rekenplichtigen die door hun bevoegde minister of door de bevoegde deputatie werden gedagvaard voor het Rekenhof wegens een tekort in hun rekening.

Tot slot heeft het Rekenhof specifieke opdrachten in het kader van het behoorlijk bestuur (publi-catie van de mandatenlijsten en bewaring van de vermogensaangiften van openbare mandataris-sen en hoge ambtenaren, adviezen over de financiële verslagen van de politieke partijen, adviezen over de verkiezingsuitgaven), op het vlak van de verdeling van de financiële middelen tussen de gemeenschappen en gewesten (o.a. leerlingentelling, fiscale loyaleit op het vlak van personenbe-lasting) en op basis van zijn expertise in specifieke domeinen (budgettaire en financiële weerslag van wetsvoorstellen, rekeningen van dotatiegerechtigde instellingen).

2.1 Controles

In 2021 heeft het Rekenhof 43 begrotingsverslagen, 23 rapporten over de algemene rekeningen, 37 afzonderlijke verslagen en 21 adviezen⁷ over de budgettaire en financiële weerslag van voorstel-len van wet aan de parlementen en de provincieraden bezorgd.

2.1.1 Begrotingsonderzoek

Als budgettair raadgever onderzoekt het Rekenhof de ontwerpbegrotingen en ontwerpen van be-grotingsaanpassingen die de regering bij de parlementen indienen. Het bezorgt zijn commen-taar en opmerkingen aan het betrokken parlement vóór de goedkeuring van de begroting.

⁷ In 2021 werden ook twee adviezen gegeven over de aanpassing van de comptabiliteitswet van 2003. Eén advies ging over de aanpassing van de federale begrotingsstructuur, het andere over een ontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de federale Staat en de gewesten betreffende de tenlasteneming van de plasticbijdrage aan de eigen middelen van de EU. Het ging echter om informele adviezen die de administratie rechtstreeks aan het Rekenhof had bezorgd en die de algemene vergadering heeft goedgekeurd.

Tabel 4 – Verslagen over begrotingsonderzoek

	Controle 2019	Controle 2020	Controle 2021
Initiële begrotingen	23	20	19
Aanpassingsbladen	23	24	24

2.1.2 Wettigheids- en regelmatigheidscontrole

Het Rekenhof controleert of de overheidsontvangsten en –uitgaven wettig en regelmatig zijn. Het gaat na of ze overeenstemmen met de begrotingswetten. Het gaat ook na of de rechtsregels die op de verrichting van toepassing zijn, correct worden toegepast.

Als gevolg van de hervorming van de Rijkscomptabiliteit door de wetten van 2003 oefent het Rekenhof de wettigheids- en regelmatigheidscontrole in hoofdzaak uit aan de hand van analyses en audits *a posteriori*.

2.1.3 Financiële controle

Bij zijn financiële controle gaat het Rekenhof de betrouwbaarheid, de juistheid en de volledigheid van de financiële staten na, onder meer aan de hand van een toetsing van de boekhoudkundige operaties aan de regelgeving op de openbare comptabiliteit.

Het Rekenhof controleert ook de rekeningen van de rekenplichtigen die overheids gelden innen en/of uitbetalen. Die opdracht wordt in elke kamer van het Rekenhof vervuld door één raadsheer. Die stelt vast of de rekeningen effen zijn, dan wel een tegoed of een tekort vertonen. In geval van een tekort kan de rekenplichtige voor het Rekenhof worden gedagvaard.

Krachtens de wetgeving moet het Rekenhof vanaf de rekeningen 2020 de rekeningen van alle federale, regionale en gemeenschapsoverheden certificeren. Daarbij moet het oordelen over het getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de te certificeren entiteiten op afsluitdatum. Ook gaat het na in hoeverre de resultaten over het betreffende boekjaar zijn afgesloten conform de regelgeving.

Het Rekenhof voerde de certificering uit in overeenstemming met het nieuwe IFPP-normenkader (*INTOSAI Framework of Professional Pronouncements*).

Voor 2020 certificeerde het Rekenhof, op basis van de toepasselijke regelgeving, de rekeningen van de Duitstalige Gemeenschap, en van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie⁸. Vanaf het boekjaar 2020 certificeert het ook de rekeningen van de federale Staat, de Vlaamse overheid, de Franse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en het Waals Gewest. Het bezorgt daarbij de rekeningen met zijn opmerkingen aan de respectievelijke parlementen.

⁸ Twee wetten van 10 april 2014 met het oog op de gedeeltelijke omzetting van de richtlijn 2011/85/EU hebben een algemene certificeringsopdracht van de algemene rekeningen van de federale Staat en van de deelstaatentiteiten door het Rekenhof opgenomen in de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof en de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat.

Het Rekenhof gaf bij de jaarrekening 2020 van de federale Staat een oordeelonthouding, net zoals bij de algemene rekening 2020 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het Rekenhof sprak een afkeurend oordeel uit over de algemene rekening 2020 van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap.

De rekeningen 2020 van de Duitstalige Gemeenschap werden zonder voorbehoud gecertificeerd.

Omdat die rekening niet officieel was overgezonden, heeft het Rekenhof geen oordeel kunnen geven over de geconsolideerde rekening van de Franse Gemeenschapscommissie.

Tenslotte gaf het Rekenhof over de geconsolideerde ESR-rekening 2020 van de Vlaamse deelstaat-overheid en de ESR-rapportering 2020 van de Vlaamse Gemeenschap een oordeel zonder voorbehoud, maar formuleerde wel een oordeelonthouding over de jaarrekening 2020 van de Vlaamse Gemeenschap, en een oordeel met voorbehoud over de begrotingsuitvoering 2020.

Tabel 5 – Beslissingen over de algemene rekening

	Controle 2019	Controle 2020	Controle 2021
2018 en vroeger	21	4	2
2019	-	17	2
2020	-	-	19

In 2021 heeft het Rekenhof 191 rekeningen van openbare instellingen en van diensten met afzonderlijk beheer gecertificeerd of gecontroleerd verklaard.

Tabel 6 – Gecertificeerde of gecontroleerd verklaarde rekeningen van openbare instellingen, agentschappen en diensten met afzonderlijk beheer

	Controle 2019	Controle 2020	Controle 2021
2018 en vroeger	318 ¹	90	13
2019	-	159 ²	21
2020	-	-	159 ³

(1) Onder de 30 gecontroleerde rekeningen van openbare instellingen, agentschappen en diensten met afzonderlijk beheer van de Vlaamse Gemeenschap voor 2019 vallen 11 collectieve controleverklaringen waarbij 215 rekeningen van rechtspersonen en DAB's werden gecontroleerd.

(2) Onder de 17 gecontroleerde rekeningen van openbare instellingen, agentschappen en diensten met afzonderlijk beheer van de Vlaamse Gemeenschap voor 2020 vallen 11 collectieve controleverklaringen waarbij 183 rekeningen van rechtspersonen en DAB's werden gecontroleerd.

(3) Onder de 15 gecontroleerde rekeningen van openbare instellingen, agentschappen en diensten met afzonderlijk beheer van de Vlaamse Gemeenschap voor 2021 vallen 11 collectieve controleverklaringen waarbij 196 rekeningen van rechtspersonen en DAB's werden gecontroleerd.

Het Rekenhof heeft in 2021 2.191 rekeningen van rekenplichtigen afgesloten.

Tabel 7 – Rekeningen van de rekenplichtigen afgesloten door het Rekenhof

	Controle 2019	Controle 2020	Controle 2021
Periodieke rekeningen	2.241	1.327	1.798
Eindebeheerrekeningen	575	236	354
Tekortrekeningen	17	15	39

2.1.4 Thematische audit

Naast de recurrente controles voert het Rekenhof thematische audits uit die het selecteert op basis van risicoanalyses, de interesses van de parlementen en de beschikbare middelen. De thematische audits handelen zowel over de financiële aspecten als over de wettigheid of de goede besteding van de overheidsmiddelen. In dat laatste geval gaat het Rekenhof in het bijzonder na of de uitvoering van het overheidsbeleid voldoet aan de principes van goed beheer, volgens de criteria van zuinigheid, doeltreffendheid en doelmatigheid.

Het Rekenhof heeft in 2021 de bevindingen, conclusies en aanbevelingen van zijn thematische audits opgenomen in 57 verslagen (zie ook bijlagen 5 en 6).

Tabel 8 – Thematische auditverslagen

	Controle 2019	Controle 2020	Controle 2021
Afzonderlijke verslagen	29	24	37
Artikelen in de boeken van het Rekenhof	41	40	20

2.2 Specifieke opdrachten

2.2.1 Controleverslagen en adviezen

In 2021 rapporteerde het Rekenhof over de resultaten van een reeks specifieke opdrachten:

- een controleverslag van de leerlingentelling door de Vlaamse en de Franse Gemeenschap;
- twee adviezen over de uitoefening van de regionale fiscale autonomie inzake personenbelasting (uitvoering van artikel 5/7 van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten);
- acht verslagen in het kader van de zesde staatshervorming (verslagen betreffende de wijziging van de erkenningsnormen in de ziekenhuizen overeenkomstig artikel 5, § 1, I, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen);
- een advies over de juistheid en de volledigheid van de financiële verslagen over de jaarrekeningen van de politieke partijen;
- elf controleverslagen over de rekeningen van dotatiegerechtigde instellingen;
- een controleverslag over de jaarrekening 2020 van de vzw Pensioenen Vlaamse Volksvertegenwoordigers;
- een controleverslag over de jaarrekening 2020 van het Vlaams Parlement en een controleverslag over de jaarrekening 2019 van de aan het Vlaams Parlement verbonden instellingen;
- een controleverslag over de telling van de opdrachten in de justitiehuisen voor 2020;

- de berekening van de verdeelsleutel voor de artsen en de tandartsen (verdeling van de RIZIV-nummers tussen de Vlaamse en de Franse Gemeenschap overeenkomstig artikel 92, § 1/1, van de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015);
- een eerste driejaarlijks rapport over de financiële situatie (2017-2019) van de intercommunales onder toezicht van het Waalse Gewest voor de parlementaire commissie lokale besturen;
- een aantal controleverslagen over de rekeningen 2020 van gerechtelijke autoriteiten.

2.2.2 Andere opdrachten

Het Rekenhof heeft in 2021 de lijsten van de mandaten, ambten en beroepen gecontroleerd van openbare mandatarissen en hoge ambtenaren aangewezen door de wetten en bijzondere wetten van 2 mei 1995 en 26 juni 2004. Het Rekenhof bewaart, onder gesloten omslag, de gedeponeerde vermogensaangiften. Mandatenlijsten moeten sinds 2019 elektronisch worden ingediend via de IT-toepassing *Regimand*, samen met de vergoedingen die aan de functies gekoppeld zijn. De lijsten van de in 2020 uitgeoefende mandaten en de lijsten van de personen die hun mandatenlijst of vermogensaangifte voor dat jaar niet hebben meegedeeld, werden op 14 februari 2022 in het *Belgisch Staatsblad* en op de website van het Rekenhof gepubliceerd. Uit die publicatie blijkt dat 9.477 mandatenlijsten en 638 vermogensaangiften werden ingediend, dat 53 personen geen mandatenlijst en 7 personen geen vermogensaangifte hadden ingediend.

De eerste voorzitter van het Rekenhof nam in 2021 deel aan de werkzaamheden van de Commissie van het *Carnegie Hero Fund*. Die commissie, die bij de FOD Binnenlandse Zaken werd ingesteld, beheert en bestuurt de Carnegiestichting.

De beide voorzitters van het Rekenhof hebben in juni 2021 het controlerapport over de aanwending in 2020 van de dotaties van sommige leden van de koninklijke familie aan de voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers overhandigd.

Sommige leden van het Rekenhof oefenen de functie van rekeningcommissaris uit in de overheidsbedrijven of in gelijkaardige structuren bij de federale Staat, het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap⁹.

Tot slot maakten twee leden van het Rekenhof in 2021 deel uit van de Nederlandstalige en de Franstalige kamer van het college voor de evaluatie van de korpschefs van het Openbaar Ministerie.

2.3 Rechtsprekende bevoegdheid

Bij de uitoefening van zijn rechtsprekende bevoegdheid oordeelt het Rekenhof over de aansprakelijkheid van een rekenplichtige van wie het beheer een tekort vertoont.

In 2021 heeft de Franse Kamer twee arresten gewezen. In één arrest heeft ze de vordering tot terugbetaling van een tekort afgewezen wegens ongegrond. In het andere arrest nam ze akte van de afstand van het geding door de eisende partij.

⁹ Zie bijlage 3 – Opdracht als rekeningcommissaris van de leden van het Rekenhof in 2021.

In 2021 zijn twee procedures aanhangig gemaakt bij de Nederlandse Kamer. De uitspraak in die twee zaken vond plaats op 22 maart 2022.

In 2021 waren er twee dagvaardingen van federale rekenplichtigen waarvoor een arrest wordt verwacht in 2022.

Tabel 9 – Rechtsprekende bevoegdheid

		Controle 2019	Controle 2020	Controle 2021
Niet-dagvaarding	Aantal	14	4	3
	Bedrag	102.425,03 €	2.708,26 € 8.026,07 USD	3.917,08 €
Veroordelingen	Aantal	-	*	-
	Bedrag	-	-	-
Ambtshalve kwijtingen na 5 jaar	Aantal	2	5	3
	Bedrag	31.135,85 €	225.192,04 €	672.902,31 €

(*) Voor twee dagvaardingen besliste het Rekenhof de rekenplichtigen niet te veroordelen.

2.4 Verzoeken van parlementen

Het Rekenhof oefent zijn controles op eigen initiatief uit. Daarnaast kunnen de parlementen het Rekenhof verzoeken audits uit te voeren bij de diensten en instellingen die aan zijn controle zijn onderworpen. Ze kunnen ook een advies vragen over de financiële weerslag van wetsvoorstellen. Elk parlamentslid beschikt over een individueel inzage- en informatierecht.

Het Rekenhof gaf in 2021 gevolg aan volgende vragen van de parlementen:

- Na informeel overleg vooraf gaf het Vlaams Parlement op 15 juli 2020 het Rekenhof de opdracht om jaarlijks de informatiekwaliteit te beoordelen van de financiële voortgangsrapportage van de Vlaamse Regering over het Toekomstverbond (voor een bereikbare en leefbare Antwerpse regio). Het Rekenhof geeft sinds begin 2021 jaarlijks een beoordeling bij die voortgangsrapportage¹⁰.
- De Commissie van de Franse Gemeenschap gaf het Rekenhof opdracht een boekhoudkundige controle op de financiële middelen 2020 van het (Franstalig) Brussels Parlement uit te voeren.
- De Kamer van Volksvertegenwoordigers gaf het Rekenhof de opdracht om een audit uit te voeren naar de werking van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA)¹¹.
- Op vraag van de Commissie Grondwet en Institutionele Vernieuwing van de Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft het Rekenhof een knelpuntennota over de toepassing van de wetgeving op de mandatenlijsten en vermogensaangiften voorgesteld en ook adviezen verstrekt aan een ambtelijke interparlementaire werkgroep die uitvoering wil geven aan de aanbevelingen van *The Group of States against Corruption* (Greco) van de Raad van Europa in het kader van de mandatenlijsten en de vermogensaangiften.

¹⁰ Zo gaf het Vlaams Parlement op 18 mei 2021 ook de opdracht aan het Rekenhof om jaarlijks de informatiekwaliteit te beoordelen van de voortgangsrapportering van de Vlaamse Regering over de uitvoering van het Relanceplan Vlaamse Veerkracht. Het Rekenhof heeft zijn eerste beoordeling gegeven in het voorjaar van 2022.

¹¹ Parl. St. Kamer, 11 februari 2021, [DOC 55 1775/005](#), *Resolutie teneinde het Rekenhof te belasten met een audit naar de werking van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA)*, www.dekamer.be. De audit had betrekking op de onafhankelijke, onpartijdige en transparante werking van de GBA, het halen van de doelstellingen en inzet van middelen op efficiënte wijze, de werking van de wettelijke organen en de onderlinge coördinatie tussen deze organen.

- De Kamer van Volksvertegenwoordigers gaf in de resolutie van 3 juni 2021 het Rekenhof de opdracht om een audit uit te voeren naar de vertragingen en budgetoverschrijdingen van de werkzaamheden aan het station van Bergen¹².
- Op verzoek van het Vlaams Parlement heeft het Rekenhof de aanpak van de ‘begrotingsaanpassing light’ van de Vlaamse regering geëvalueerd.

Het Rekenhof heeft in 2021 ook 21 adviezen gegeven over de budgettaire en financiële weerslag van wetsvoorstellen, ontwerpen van uitvoeringsbesluiten van een decreet en van ontwerpen van protocolakkoord, en tien antwoorden verstrekt aan parlementsleden die gebruik hebben gemaakt van hun individueel inzage- en informatierecht¹³.

Tabel 10 – Inzage- en informatierecht van parlementsleden

	Controle 2019	Controle 2020	Controle 2021
Aantal parlementsleden	11	8	8
Aantal verzoeken	9	9	10

2.5 Adviesvragen van de uitvoerende macht

Het Rekenhof is een controle-instelling. Bij uitzondering kan het vragen om advies vanwege de uitvoerende macht ontvankelijk beschouwen en ten gronde behandelen. De ontvankelijkheid wordt bepaald aan de hand van vooraf bepaalde criteria. Zo moeten die vragen om advies een algemeen principe betreffen en een nauwe band hebben met de controleopdrachten en de bevoegdheden van het Rekenhof.

In 2021 antwoordde het Rekenhof zo ten gronde op twee adviesvragen van de directeur-generaal van de *Service Public de Wallonie* (SPW) Financiën. Eén ging over de dematerialisatie en elektronische archivering van boekhoud dossiers, de andere over de opzet van een nieuw boekhoudplatform. Het heeft ook geantwoord op een verzoek van de minister van Financiën van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest over het verzenden van verschillende arresten van het Rekenhof aan het controleorgaan van de Brusselse administratie Financiën en Begroting.

2.6 Impact van de controles en audits

Elk jaar publiceert het Rekenhof de resultaten van zijn controles en audits in zijn jaarlijkse boeken en afzonderlijke verslagen. Het formuleert daarbij aanbevelingen die kunnen bijdragen tot een beter overheidsbeleid. Het Rekenhof spreekt zich echter niet uit over de opportuniteit van bepaalde keuzes bij de uitvoering van die aanbevelingen.

Het Rekenhof publiceert de controleresultaten na een tegensprekelijke procedure met de administratie en de minister. Die procedure stelt het Rekenhof in staat zijn standpunten te verduidelijken en draagt rechtstreeks bij tot een betere aanvaarding van de vaststellingen en resultaten van de audit. De bevoegde overheid is verplicht binnen een maand te antwoorden. Die termijn kan door het Rekenhof worden verlengd.

¹² Parl. St. Kamer, 3 juni 2021, DOC 55 1819/006, Resolutie waarbij het Rekenhof wordt gevraagd om de vertragingen bij de werkzaamheden aan het station van Bergen en de desbetreffende budgetoverschrijdingen te onderzoeken, www.dekamer.be.

¹³ Zie bijlage 4 – Individueel inzage- en informatierecht.

Het Rekenhof gaat na hoe zijn publicaties worden onthaald en volgt de uitvoering van zijn aanbevelingen op. Op die manier kan het de kwaliteit van de informatie die het aan de parlementen bezorgt, verhogen en hun mogelijkheden om op te treden verbeteren.

De impact van de controles en audits blijkt zowel uit het gevolg dat wordt gegeven aan de aanbevelingen die in de audits zijn opgenomen als uit de aandacht die de parlementsleden eraan besteden.

In 2021 hebben vertegenwoordigers van het Rekenhof 64 zittingen en debatten van de verschillende parlementen bijgewoond om vragen te beantwoorden over het begrotingsonderzoek, de boeken van het Rekenhof en de afzonderlijke verslagen.

Hoofdstuk 3

Certificering van de conformiteit van het kwaliteitsmanagementsysteem met de ISO 9001-norm

Het Rekenhof heeft in 2021 zijn kwaliteitsmanagementsysteem voor zijn belangrijkste opdrachten in overeenstemming gebracht met de vereisten van de norm ISO 9001: 2015. De betrokken processen werden conform verklaard door een erkende certificeringsfirma in het eerste kwartaal van 2022.

3.1 Kwaliteitsbeleid en doelstellingen

De principes van het kwaliteitsbeleid van het Rekenhof worden gedefinieerd in zijn missieverklaring en in zijn visienota over kwaliteit. De *missieverklaring (2004)* stelt de waarden voor die aan de basis liggen van de goede uitvoering van de activiteiten van het Rekenhof en de strategieën om bij te dragen aan de verbetering van het overheidsbeheer door de controles en evaluaties van het overheidsbeleid. De visienota over kwaliteit (2019) concretiseert het kwaliteitsbeleid. Hij preciseert de doelstelling, de componenten en de keuzes die werden gemaakt voor het kwaliteitsmanagementsysteem (KMS).

In het strategisch plan 2020-2024 zijn doelstellingen over kwaliteit opgenomen, als aanvulling bij de visienota. De sectorale strategische plannen verfijnen die doelstellingen per sector¹⁴ en de operationele plannen preciseren de doelstellingen per jaar.

3.2 Kwaliteitsmanagementsysteem (KMS)

Het kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) is het geheel van structuren, verantwoordelijkheden, procedures en schikkingen om het kwaliteitsbeleid van het Rekenhof te implementeren.

3.2.1 Doelstellingen van het KMS

Het KMS heeft twee doelstellingen. Het helpt een hoge kwaliteit te leveren en maakt het mogelijk aan te tonen dat alles werd gedaan om kwalitatief hoogstaand werk te realiseren, wat het vertrouwen in het werk van de instelling versterkt.

¹⁴ Het Rekenhof is onderverdeeld in drie sectoren: de sector belast met de algemene zaken, buiten de audits (sector I); de sector belast met de begrotingsanalyses en de audits van de federale Staat (sector II) en de sector belast met de begrotingsanalyses en de audits van de deelstaatentiteiten (sector III).

3.2.2 Opbouw van het KMS

Het KMS bestaat traditioneel uit drie onderdelen, die een cyclus vormen. Het Rekenhof heeft hieraan de volgende invulling gegeven.

1. Kwaliteitsnormen (het geheel van normen die bepalen wanneer iets correct gebeurt)

Kwaliteitsnormen zijn noodzakelijk om de kwaliteit te controleren van zowel de producten (bijvoorbeeld de verslagen van het Rekenhof) als van de interne en externe processen.

Het Rekenhof koos voor de IFPP-normen (NTOSAI¹⁵ *framework of professional pronouncements*) als normenkader voor de kwaliteit van zijn audits. Voor de niet-auditaken en ondersteunende processen zijn specifieke normenkaders uitgewerkt.

2. Kwaliteitsbeheersing (alle maatregelen om ervoor te zorgen dat de kwaliteitsnormen worden bereikt)

De kwaliteit van de processen en producten van het Rekenhof steunt op de eerste plaats op de mensen die er werken. Hun deskundigheid wordt verzekerd door veeleisende aanwervingen en versterkt door gepaste permanente opleidingen. Verder zijn kwaliteitsbeheersingsmaatregelen ingebouwd in handleidingen, dienstorders, beslissingen van de AV en van de kamers.

Allerlei cognitieve tools (bijv. checklists, schema's zoals een gedetailleerde auditmatrix in de voorstudie) en IT-tools ondersteunen de kwaliteitsbeheersing.

3. Kwaliteitsborging (alle maatregelen om te waarborgen dat het systeem van kwaliteitsbeheersing ook naar behoren werkt)

Als sluitstuk van het KMS moet de kwaliteitsborging de verzekering bieden dat de kwaliteitsbeheersing naar behoren functioneert en een identificatiemiddel van acties zijn om die kwaliteitsbeheersing voortdurend te verbeteren. Ze berust op interne audits en op een externe certificeringsaudit.

3.2.3 Eisen aan het KMS

De twee opdrachten van het KMS houden een aantal kenmerken in waaraan het vernieuwde kwaliteitsmanagementsysteem moet voldoen. Het systeem moet gezaghebbend en internationaal erkend zijn, mee evolueren met nieuwe inzichten in het kwaliteitsdenken, integreerbaar zijn in de bestaande Rekenhofprocessen, compatibel met het IFPP-kader en certificeerbaar door een externe onafhankelijke organisatie.

3.3 Norm ISO 9001: 2015

Op basis van de voormelde overwegingen heeft het Rekenhof besloten om voor zijn kwaliteitsmanagementsysteem een ISO 9001:2015-certificering na te streven. De conformiteit van het KMS met die norm biedt de volgende voordelen:

¹⁵ International Organisation of Supreme Audit Institutions.

- consequent voorzien in producten en diensten die voldoen aan de eisen van de klant en aan de van toepassing zijnde wet- en regelgeving;
- de klanttevredenheid verhogen;
- het aanpakken van risico's en kansen in verband met de context en de doelstellingen van de organisatie;
- het vermogen om het voldoen aan gespecificeerde eisen voor een KMS aan te tonen.

De ISO 9001-norm berust op continue verbetering van de processen van de gecertificeerde instelling om de klanttevredenheid te verhogen. Die wordt in de praktijk gebracht door een *Plan-Do-Check-Act*-cyclus (PDCA-cyclus), die toepasbaar is op alle afzonderlijke processen en op het KMS als geheel. Daartoe moeten de klanten en hun verwachtingen worden geïdentificeerd en moeten de processen om de afgeleverde producten uit te werken, worden beschreven en geoptimaliseerd. De risico's en kansen waaraan die processen blootgesteld zijn, moeten worden geëvalueerd en er moeten acties worden ondernomen om ze te dekken of te benutten.

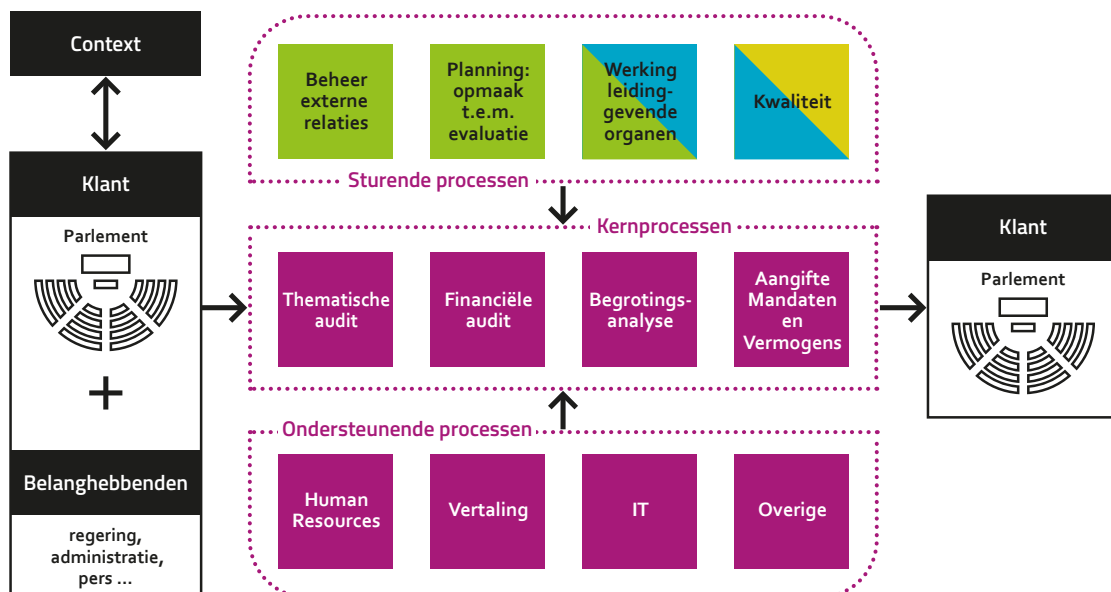
De ISO 9001-norm legt de verplichting op om processen te evalueren om zo de goede werking ervan te waarborgen, de oorzaken van niet-conformiteiten te identificeren en de nodige maatregelen te nemen om die te verhelpen. De norm bepaalt ook dat gedocumenteerde informatie moet worden aangelegd die de naleving van de norm aantoon, net zoals informatie die noodzakelijk wordt geacht voor de doeltreffendheid van het kwaliteitsmanagementsysteem.

3.4 Certificering van de overeenstemming van het KMS met de norm ISO 9001: 2015

3.4.1 Scope van de certificering

Het Rekenhof heeft besloten om als eerste stap een ISO 9001-certificaat na te streven voor de processen die rechtstreeks leiden tot de belangrijkste producten die het levert, namelijk de publicaties met de resultaten van zijn onderzoeken en audits, met uitzondering van die over de provincies.

De scope van de certificering wordt weergegeven in het procesmodel van het Rekenhof.

Die kernprocessen zijn de financiële audits, de thematische audits, de begrotingsanalyses, de publicatie van de mandatenlijsten en de registratie en bewaring van vermogensaangiften, en het afsluiten van de rekeningen van de rekenplichtigen.

Om de ISO 9001-certificering te behalen voor de kernprocessen, worden ook ondersteunende processen en de sturende of managementprocessen in het KMS opgenomen. De ondersteunende processen zorgen ervoor dat de nodige middelen aanwezig zijn voor de kernprocessen. Het Rekenhof koos ervoor zich in de eerste plaats te concentreren op die ondersteunende processen die essentieel zijn voor de kwaliteit van de eindproducten. Dit zijn het zorgen voor voldoende personeel met de nodige competenties, het beheer van IT-middelen en de vertaling. De sturende processen zijn degene die het kader vastleggen voor de kern- en ondersteunende processen.

3.4.2 Voorbereiding van de certificering

In 2021 bracht het Rekenhof zijn KMS in overeenstemming met de bepalingen van de norm ISO 9001: 2015. Daartoe deed het voornamelijk het volgende:

- Het voltooide de interne kwaliteitsaudits die moesten evalueren in hoeverre alle te certificeren processen in overeenstemming waren met de norm ISO 9001: 2015.
- Het voerde de nodige acties uit om de vastgestelde onvolkomenheden te verhelpen.
- Het keurde een kwaliteitshandboek goed.
- Het implementeerde een systeem voor het beheer van de gedocumenteerde informatie overeenkomstig de eisen van de norm.
- Het voerde een directiebeoordeling uit overeenkomstig punt 9 van de norm om de algemene vergadering in staat te stellen zich ervan te vergewissen dat het kwaliteitsmanagementsysteem geschikt is, d.w.z. coherent met haar strategie, doeltreffend en aangepast.

Tijdens het kwaliteitsproject werden voortdurend vormingen en infosessies over de kwaliteitsvisie en het kwaliteitsmanagementsysteem georganiseerd. Ze zullen op regelmatige basis blijven plaatsvinden als een van de middelen om de betrokkenheid van de medewerkers bij het streven naar een steeds hogere kwaliteit te verzekeren.

3.4.3 Certificeringsproces en - resultaat

Een certificeringsfirma die erkend is om openbare entiteiten te auditeren, is nagegaan of het kwaliteitsmanagementsysteem van het Rekenhof in overeenstemming is met de norm ISO 9001:2015. De firma werd geselecteerd via een overheidsopdrachtenprocedure.

De certificeringsaudit vond plaats in februari en maart 2022. Daaruit bleek dat het kwaliteitsmanagement van de geauditeerde activiteiten in overeenstemming is met de eisen van de ISO 9001-normen. Er werden geen ernstige gevallen van niet-conformiteit vastgesteld die de erkenning van de conformiteit verhinderen, noch minder ernstige die een aanpassing vereisen.

Het Rekenhof heeft op 6 april 2022 officieel het ISO 9001:2015-certificaat gekregen. Het certificaat wordt toegekend voor drie jaar en wordt jaarlijks opnieuw geëvalueerd.

Het resultaat werd bereikt dankzij de betrokkenheid van alle directies van het Rekenhof, die zich allemaal bewust zijn van het belang van een dynamisch beheer van de kwaliteit van hun werking en van hun productie. Het promoten van dat dynamisch beheer en het aanmoedigen van de onderliggende kwaliteitscultuur zijn permanente doelstellingen.

Hoofdstuk 4

Leerlingentelling: 20 jaar controle

4.1 Bestaansreden van de controle

Het Rekenhof moet er onder andere voor zorgen dat de bijzondere wet betreffende de financiering van de gemeenschappen en gewesten correct wordt uitgevoerd en dat de middelen die aan die entiteiten worden gestort, overeenstemmen met de bepalingen van die wet.

De middelen die de federale Staat aan de gemeenschappen stort, zijn verdeeld in drie grote categorieën:

- toegewezen ontvangsten uit de personenbelasting;
- toegewezen btw-ontvangsten;
- ontvangsten uit dotaties opgenomen in de algemene uitgavenbegroting.

De btw-ontvangsten die aan de gemeenschappen worden toegewezen, hangen af van de volgende macro-economische en demografische parameters:

- de index der consumptieprijzen, berekend door het Federaal Planbureau in zijn economische begrotingen (in februari en september);
- de reële groei van het bbp, eveneens bepaald in de economische begrotingen van het Federaal Planbureau;
- de bevolking verdeeld tussen de Vlaamse en Franse Gemeenschap:
 - voor de Franse Gemeenschap: de bevolking jonger dan 18 jaar die op 30 juni van het jaar voordien in het Franse taalgebied woont, vermeerderd met 80 % van de bevolking jonger dan 18 jaar die op diezelfde datum in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad woont;
 - voor de Vlaamse Gemeenschap: de bevolking jonger dan 18 jaar die op 30 juni van het jaar voordien in het Nederlandse taalgebied woont, vermeerderd met 20 % van de bevolking jonger dan 18 jaar die op diezelfde datum in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad woont.

Deze drie parameters worden gebruikt om het bedrag van de btw-ontvangsten te bepalen dat op jaarbasis aan de twee gemeenschappen wordt toegewezen.

- het aantal leerlingen van 6 tot 17 jaar dat regelmatig is ingeschreven bij de onderwijsnetten van deze twee gemeenschappen.

Aan de hand van deze vierde parameter wordt het totale bedrag aan toegewezen btw-ontvangsten over de twee gemeenschappen verdeeld.

Voor de Duitstalige Gemeenschap worden de toegewezen btw-ontvangsten bepaald op basis van het indexcijfer van de consumptieprijzen, de reële groei van het BBP en de bevolking jonger dan 18 jaar die op 30 juni op het grondgebied van het Duitstalige gebied woont voor elk van de jaren n-1 tot n-5.

De bijzondere financieringswet vertrouwdde het Rekenhof de specifieke opdracht toe vast te stellen hoeveel leerlingen regelmatig zijn ingeschreven bij de onderwijsnetten in de Vlaamse en de Franse

Gemeenschap. Zodra dat aantal is bepaald, wordt de parameter meegedeeld aan de instanties die de btw-opbrengsten over beide gemeenschappen moeten verdelen.

4.2 Wettelijke grondslagen van de controle

De wetten die de controle op de leerlingentelling regelen, zijn:

- de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten;
- de wet van 23 mei 2000 tot bepaling van de criteria bedoeld in artikel 39, § 2, van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten.

Artikel 2 van de wet van 23 mei 2000 beschrijft nauwkeurig het aantal leerlingen dat in aanmerking moet worden genomen voor elk begrotingsjaar, onder meer voor de berekening van de verdeling van de btw over de gemeenschappen:

“[...] Alleen het aantal leerlingen van 6 tot en met 17 jaar die regelmatig ingeschreven zijn in het lager en secundair onderwijs, met inbegrip van het onderwijs met beperkt leerplan, in een onderwijsinstelling die, naargelang van het geval, ingericht of gesubsidieerd wordt door de Vlaamse of de Franse Gemeenschap, worden geteld’.

Voor de toepassing van het vorige lid, moeten per schooljaar in aanmerking genomen worden, de leerlingen die de leeftijd van 6 jaar bereiken tijdens het kalenderjaar waarin het betrokken schooljaar aanvangt en de leerlingen die de leeftijd van 18 jaar bereiken tijdens het kalenderjaar waarin het betrokken schooljaar eindigt.

De leerlingen die het voorwerp uitmaakten van concurrentiële ophalingen op het grondgebied van een andere Gemeenschap en als dusdanig worden geïdentificeerd, zijn uitgesloten uit de telling.

De telling gebeurt elk jaar op basis van de gegevens bedoeld in de vorige leden, die worden vastgesteld op een datum bepaald tussen 15 januari en 1 februari, deze beide data inbegrepen’.

De rol van het Rekenhof is na te gaan of de gemeenschappen in de bestanden die ze bezorgen, de hierboven opgesomde voorwaarden in acht nemen.

Zoals de wet voorschrijft, bezorgt het Rekenhof jaarlijks zijn verslag aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers.

4.3 Controlemethode

Voordat de wet van 23 mei 2000 werd goedgekeurd, met name tussen 1989 en 1999, was er een vaste verdeelsleutel voor de twee gemeenschappen. Het Rekenhof heeft voor het eerst de leerlingentelling gecontroleerd voor het jaar 2000. Op enkele kleine aanpassingen na wordt de toen gekozen methode nog altijd gebruikt.

Het Rekenhof baseert zijn controle op de leerlingenbestanden die de gemeenschappen bezorgen tegen 15 mei. Die bevatten het aantal leerlingen dat op 15 januari werd geteld in de Franse Gemeenschap en op 1 februari in de Vlaamse Gemeenschap.

De controle verloopt in twee stappen.

Eerst gaat het Rekenhof na of de bestanden overeenstemmen met zijn instructies aan de gemeenschappen. Het gaat voornamelijk om technische vereisten waarbij de gevraagde parameters correct moeten worden meegedeeld.

Vervolgens wordt nagegaan of de gegevens in de bestanden correct zijn en stroken met de wettelijke criteria. Onder andere de volgende elementen worden onderzocht:

- de interne beheersing van de administratie;
- de naleving van de wettelijke criteria (voldoen de leerlingen aan de leeftijdscriteria? Is het een door een gemeenschap ingerichte of gesubsidieerde onderwijsinstelling van lager of secundair niveau?);
- dubbeltellingen;
- concurrentiële ophalingen¹⁶.

Daarnaast zijn er specifieke controles op basis van een aselechte steekproef, om na te gaan of de gegevens die de scholen verstrekken, juist zijn.

Alle onvolkomenheden die daarbij opduiken, worden verder onderzocht bij de onderwijsadministratie. Als die geen duidelijkheid kan verschaffen of de nodige zekerheid kan bieden, wordt overgegaan tot een controle bij de betrokken scholen zelf.

Deze controles leiden altijd tot een aanpassing, over het algemeen naar beneden toe, van het aantal leerlingen dat de gemeenschappen opgeven.

4.4 Correcties die samenhangen met de controle door het Rekenhof

De correcties die voortvloeien uit de controle door het Rekenhof worden hieronder weergegeven voor de periode 2000-2021.

¹⁶ Een concurrentiële ophaling is een ophaling die regelmatig wordt georganiseerd door een vzw, een school of gelijk welke andere entiteit op het grondgebied van de andere gemeenschap, door middel van een voertuig met negen of meer zitplaatsen, de bestuurder inbegrepen.

Tabel 11 – Correcties op basis van de controle op het totaal aantal leerlingen (in aantal leerlingen)

Jaar	Vóór correctie door het Rekenhof			Correctie		Na correctie door het Rekenhof		
	FR	VL	Totaal	FR	VL	FR	VL	Totaal
2000	617.060	820.639	1.437.699	-26	-2	617.034	820.637	1.437.671
2001	620.305	821.200	1.441.505	6	-19	620.311	821.181	1.441.492
2002	621.352	821.768	1.443.120	-3	-10	621.349	821.758	1.443.107
2003	623.757	824.353	1.448.110	22	-7	623.779	824.346	1.448.125
2004	627.781	828.346	1.456.127	-8	-222	627.773	828.124	1.455.897
2005	627.733	828.790	1.456.523	3	-46	627.736	828.744	1.456.480
2006	627.008	828.749	1.455.757	-8	-11	627.000	828.738	1.455.738
2007	625.772	827.522	1.453.294	-9	-226	625.763	827.296	1.453.059
2008	623.904	824.063	1.447.967	-6	-3	623.898	824.060	1.447.958
2009	620.967	818.480	1.439.447	-4	-2	620.963	818.478	1.439.441
2010	618.950	813.053	1.432.003	-12	-8	618.938	813.045	1.431.983
2011	619.359	810.205	1.429.564	-15	-12	619.344	810.193	1.429.537
2012	623.720	812.350	1.436.070	-19	-16	623.701	812.334	1.436.035
2013	629.141	817.067	1.446.208	-15	-25	629.126	817.042	1.446.168
2014	633.624	822.790	1.456.414	-12	-10	633.612	822.780	1.456.392
2015	637.757	831.710	1.469.467	-24	-27	637.733	831.683	1.469.416
2016	643.489	841.982	1.485.471	-20	-21	643.469	841.961	1.485.430
2017	647.504	853.032	1.500.536	-39	-20	647.465	853.012	1.500.477
2018	649.977	864.328	1.514.305	-14	-19	649.963	864.309	1.514.272
2019	651.669	875.253	1.526.922	-26	-21	651.643	875.232	1.526.875
2020	654.017	886.315	1.540.332	-6	-23	654.011	886.292	1.540.303
2021	654.802	896.243	1.551.045	-22	-20	654.780	896.223	1.551.003

Bron: Rekenhof

Tabel 12 – Effect van de controle op de verdeelsleutel (in percentage)

Jaar	Vóór correctie door het Rekenhof			Na correctie door het Rekenhof		
	FR	VL	Totaal	FR	VL	Totaal
(p.m.: 1989-1999)				42,4500 %	57,5500 %	100 %
2000	42,9200 %	57,0800 %	100 %	42,9190 %	57,0810 %	100 %
2001	43,0318 %	56,9682 %	100 %	43,0326 %	56,9674 %	100 %
2002	43,0562 %	56,9438 %	100 %	43,0563 %	56,9437 %	100 %
2003	43,0739 %	56,9261 %	100 %	43,0749 %	56,9251 %	100 %
2004	43,1131 %	56,8869 %	100 %	43,1193 %	56,8807 %	100 %
2005	43,0980 %	56,9020 %	100 %	43,0995 %	56,9005 %	100 %
2006	43,0709 %	56,9291 %	100 %	43,0709 %	56,9291 %	100 %
2007	43,0589 %	56,9411 %	100 %	43,0652 %	56,9348 %	100 %
2008	43,0883 %	56,9117 %	100 %	43,0881 %	56,9119 %	100 %
2009	43,1393 %	56,8607 %	100 %	43,1392 %	56,8608 %	100 %
2010	43,2227 %	56,7773 %	100 %	43,2224 %	56,7776 %	100 %
2011	43,3250 %	56,6750 %	100 %	43,3248 %	56,6752 %	100 %
2012	43,4324 %	56,5676 %	100 %	43,4322 %	56,5678 %	100 %
2013	43,5028 %	56,4972 %	100 %	43,5030 %	56,4970 %	100 %
2014	43,5058 %	56,4942 %	100 %	43,5056 %	56,4944 %	100 %
2015	43,4006 %	56,5994 %	100 %	43,4004 %	56,5996 %	100 %
2016	43,3189 %	56,6811 %	100 %	43,3187 %	56,6813 %	100 %
2017	43,1515 %	56,8485 %	100 %	43,1506 %	56,8494 %	100 %
2018	42,9225 %	57,0775 %	100 %	42,9225 %	57,0775 %	100 %
2019	42,6786 %	57,3214 %	100 %	42,6782 %	57,3218 %	100 %
2020	42,4595 %	57,5405 %	100 %	42,4599 %	57,5401 %	100 %
2021	42,2168 %	57,7832 %	100 %	42,2166 %	57,7834 %	100 %

Bron: Rekenhof

De voorbije jaren bedroeg de over de Franse en de Vlaamse Gemeenschap te verdelen btw nage-
noeg 16 à 17 miljard euro. Bijgevolg stemt een leerling meer of minder overeen met een variatie
naar boven of beneden toe van ongeveer 11.000 euro.

Uit de volgende tabel blijkt hoe het door het Rekenhof bezorgde aantal leerlingen wordt gebruikt
bij de verdeling van de btw-ontvangsten over de gemeenschappen.

Tabel 13 – Berekening van het aan de gemeenschappen toegewezen aandeel btw

Btw gemeenschappen	2018 definitief	2019 definitief	2020 definitief
Totaal	16.656.150.702,71	17.072.060.805,44	16.203.650.129,39
Vlaamse Gemeenschap	9.506.918.808,32	9.786.009.937,21	9.323.597.682,07
Franse Gemeenschap	7.149.231.894,39	7.286.050.868,24	6.880.052.447,33
Vlaamse Gemeenschap	57,08 %	57,32 %	57,54 %
Franse Gemeenschap	42,92 %	42,68 %	42,46 %

Bron: Rekenhof

Hoofdstuk 5

Internationale betrekkingen

5.1 Samenwerking in EU-verband

5.1.1 Samenwerking met de Europese Rekenkamer

De Europese Rekenkamer (ERK) heeft in 2021 in België een audit opgestart met het oog op de betrouwbaarheidsverklaring, de zogenaamde *Déclaration d'assurance* – DAS (het formele oordeel van de Europese Rekenkamer over de betrouwbaarheid van de EU-rekeningen alsook over de wetmatigheid en de regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen). De audit had betrekking op het Europees Landbouwgarantiefonds (ELGF). Voor deze audit werd een waarnemer van het Belgische Rekenhof aangeduid.

Onafhankelijk van de DAS heeft de ERK ook drie vragen om informatie gesteld: één over het gebruik van big data bij de CAP-monitoring en evaluatie, één over EU-maatregelen voor de bescherming van landbouwgronden en het mestbeheer en één over belangenconflicten bij gedeeld beheer.

5.1.2 Samenwerking in het kader van het Contactcomité van de hoge controle instanties (HCI's) van de Europese Unie

Het Rekenhof werkt niet alleen samen met de ERK voor audits in België maar maakt ook deel uit van het Contactcomité van de voorzitters van de hoge controle instanties (HCI's) van de Europese Unie en de ERK. Via die overlegstructuur kunnen de HCI's thema's van gemeenschappelijk belang bespreken in samenwerking met de ERK. De beslissingen van het Contactcomité worden voorbereid en uitgevoerd door verbinding agents en door werkgroepen en netwerken waarvan het Rekenhof deel uitmaakt.

Door de coronapandemie kwam het Contactcomité niet fysiek maar online samen (10 november 2021). Er werd gewerkt rond twee thema's: "*The lessons learned from the pandemic, new approaches, and emerging issues*" en "*Impact and consequences of COVID-19 on the EU and Member States: Auditing NextGenerationEU – the ECA strategy*". Ook de vergadering van verbinding agents ging online door (22 september 2021). De werkgroepen, netwerken en task forces waar het Rekenhof lid van is, vergaderden door de pandemie niet. Wel hebben de HCI's van België en Duitsland, samen met de ERK, een nieuw informeel overlegplatform opgericht om geregeld informatie en inzichten over het auditeren van de EU-Faciliteit voor Herstel en Veerkracht (RRF) en de nationale Plannen voor Herstel en Veerkracht (NRRP's) uit te wisselen op het niveau van het controlepersoneel dat rechtstreeks betrokken is bij evaluaties, analyses en audits van de NRRP's. Alle HCI's van de EU kunnen eraan deelnemen. Als mogelijke onderwerpen voor overleg worden geopperd: interne beheersing, monitoring, methodologie van NRRP's, thematische focus (bv. klimaatinspanningen, digitalisering, beleid voor de volgende generaties...), globale evaluatie van realisatie van NRRP's. Een medewerker van het Rekenhof heeft zo een uiteenzetting gegeven over de aanpak van de audit 'Relanceplan Vlaamse Veerkracht' (virtueel – 15 december 2021).

5.2 Samenwerking binnen internationale organisaties van hoge controleinstanties

5.2.1 International Organization of Supreme Audit Institutions (INTOSAI)

INTOSAI is de wereldwijde organisatie van de HCI's. Ze vaardigt de internationale auditnormen voor hoge controle-instanties uit.

Een delegatie van het Rekenhof, waaronder de voorzitter, heeft online deelgenomen aan het 25e VN/INTOSAI Symposium (28 tot 30 juni 2021). Dit symposium met als werktitel *Working during and after the pandemic: building on the experience of Supreme Audit Institutions for strengthening effective institutions and achieving sustainable societies* ging in op de talrijke manieren waarop de coronacrisis de werking van de HCI's beïnvloed heeft.

Sinds 2020 is het Rekenhof lid van de werkgroep Big Data. In deze werkgroep worden informatie en ideeën uitgewisseld over het gebruik van data-analyse bij HCI's. Wegens de coronapandemie verliep de jaarlijkse vergadering digitaal (29 september 2021). De stand van zaken van de twee actuele projecten werd besproken: het opstellen van technische richtlijnen voor het gebruik van data-analyse in audits en een onderzoek naar de gebruikte technieken, methoden, software en hardware voor data-analyse bij HCI's. Daarnaast was er ook aandacht voor tien lopende projecten rond data-analyse bij individuele HCI's.

5.2.2 European Organization of Supreme Audit Institutions (EUROSAI)

EUROSAI is de pan-Europese organisatie van HCI's en één van de zeven regionale organisaties van INTOSAI.

Het Rekenhof is betrokken bij de uitvoering van het strategisch plan 2017-2023 van EUROSAI. Het driejaarlijkse EUROSAI-congres kon door de coronapandemie niet plaatsvinden in 2020. Het eerste, administratieve gedeelte van het congres, met de statutair verplichte plenaire sessies, vond online plaats op 14 april 2021. Een tweede, technisch gedeelte heeft plaatsgehad in Praag in mei 2022 en omvat vooral workshops.

Tijdens het eerste werkingsjaar van de EUROSAI-projectgroep *Auditing the Response to the COVID-19 Global Pandemic* was het Rekenhof betrokken bij meerdere deelprojecten. Zo was het verantwoordelijk voor het aanleveren en up-to-date houden van een wetenschappelijke literatuurlijst over de aanpak van de coronacrisis. Ook werd over diverse aspecten van de coronaproblematiek informatie uitgewisseld aan de hand van vragenlijsten en werd de transversale audit gepresenteerd die het Rekenhof deed van de steunmaatregelen voor ondernemingen en particulieren in de context van de COVID-19-crisis.

In het laatste kwartaal van 2021 heeft de EUROSAI-projectgroep zijn werking en opzet geëvalueerd. Als gevolg daarvan werd de structuur vereenvoudigd en werd de inhoudelijke focus geactualiseerd. In deze context en rekening houdend met de nuttige informatie die tijdens het eerste werkingsjaar werd uitgewisseld, heeft het Rekenhof zijn lidmaatschap van deze EUROSAI-projectgroep verlengd.

De EUROSAI-werkgroep voor milieuaudit heeft online een lentesessie georganiseerd rond het thema afvalbeheer (26-27 april 2021). Personeelsleden van het Rekenhof presenteerden de audits

“Hoe Vlaanderen voedselverspilling en voedselverlies bestrijdt” en “E-Waste management - beheer van de afvalstroom van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur in Vlaanderen”. Naast presentaties van audits door HCI's kregen de deelnemers de inzichten te horen van de Europese Commissie en van Poolse actoren op dit vlak.

Een personeelslid van het Rekenhof nam deel aan de jaarvergadering van dezelfde werkgroep, die ook online werd gehouden (19-20 oktober 2021). Het thema was groene transitie. Op dag één presenteerden verschillende HCI's audits over deze thematiek. Op dag twee wisselden de aanwezigen van gedachten over vier subthema's: klimaat, energie, groene financiering en industrie. Tot slot werden de lopende en geplande activiteiten van de werkgroep besproken.

De EUROSAI IT-werkgroep organiseerde een (deels online) conferentie, onder de titel *Brace for impact - SAIs pinpointing cyber-risks*, waaraan drie personeelsleden van het Rekenhof deelnamen (9 en 10 november 2021). Verschillende Europese HCI's presenteerden recente IT-projecten die relevant zijn voor andere HCI's.

Het Rekenhof publiceerde ook een artikel in de nieuwsbrief van de IT-werkgroep. Het bespreekt daarin de ervaringen met de praktische implementatie van het online dashboard voor de datavisualisatie van de COVID 19-steunmaatregelen.

5.2.3 Association des institutions supérieures de contrôle des finances publiques ayant en commun l'usage du français (AISCCUF)

AISCCUF is de organisatie van HCI's die het Frans als werktaal hebben. De eerste voorzitter van het Rekenhof is penningmeester van AISCCUF en is in die hoedanigheid lid van het uitvoerend orgaan van de organisatie.

5.3 Externe audit van internationale organisaties

5.3.1 Organisation conjointe de coopération en matière d'armement (OCCAr)

De *Organisation conjointe de coopération en matière d'armement* (OCCAr; Gezamenlijke organisatie voor samenwerking inzake defensiematerieel) is een Europese intergouvernementele organisatie die ernaar streeft het gemeenschappelijk beheer van veertien grote wapenprogramma's te faciliteren, waarvan de voornaamste betrekking hebben op militaire vrachtvliegtuigen (A400M), fregatten (Fremm) en aanvalshelikopters (Tigre). België neemt alleen deel aan het A400M-programma.

Het college van rekeningcommissarissen is belast met de externe controle van de jaarrekeningen en moet het toezichtcomité een auditoordeel en een gedetailleerd verslag van de auditopmerkingen en -aanbevelingen bezorgen. Het Rekenhof is vertegenwoordigd in het college van rekeningcommissarissen van OCCAr en neemt rechtstreeks deel aan de financiële controle van het programma A400M.

Een lid van het Rekenhof en personeelsleden hebben samen met Franse, Duitse en Spaanse auditors de rekeningen 2020 van het A400M-programma gevalideerd tijdens een gezamenlijke meeting (Firenze, 8-9 november 2021). De eigenlijke controle van de rekeningen 2020 verliep op afstand en behelsde onder andere het nagaan of de nieuwe financiële voorwaarden werden nageleefd, naar aanleiding van de inwerkingtreding van het nieuwe A400M-contract voor globale ondersteuning.

5.3.2 Wassenaar Arrangement

In het kader van zijn opdracht als externe auditor voor de rekeningen 2019-2021 van het *Wassenaar Arrangement on Export Controls for Conventional Arms and Dual-Use Goods and Technologies* heeft het Rekenhof de rekeningen 2020 van deze organisatie gecontroleerd. Een lid van het Rekenhof en een personeelslid presenteerden de resultaten van de controle van de financiële staten voor 2020 (Wenen, 5 oktober 2021).

Het secretariaat van de organisatie heeft het Rekenhof verzocht zijn auditmandaat met drie jaar te verlengen (rekeningen 2022-2024). Het hof heeft dit verzoek ingestemd, en in december 2021 werd het mandaat van het Rekenhof formeel verlengd tot 2024.

5.4 Andere multilaterale en bilaterale samenwerking

Mevrouw Annemie Turtelboom, Belgisch lid van de Europese Rekenkamer (ERK), heeft een bezoek gebracht aan het Rekenhof (Brussel, 13 september 2021). Dit bezoek past in de jaarlijkse ontmoetingen tussen vertegenwoordigers van de twee instellingen sinds 2018. Tijdens deze ontmoeting werden presentaties gegeven en besproken over volgende onderwerpen: de impact van de COVID-19-pandemie en van het Plan voor Herstel en Veerkracht van de EU (RRF, *NextGenerationEU*) op de werking van HCI's en op de selectie van auditthema's; data-analyse in het kader van audits, de rol van DataLab binnen het Rekenhof en de samenwerking met ECALab van de ERK; de strategische plannen van het Rekenhof voor de periode 2020-2024 en van de ERK voor de periode 2021-2025, en de implementatie ervan; de ontwikkelingen op het vlak van performantie-audit bij het Rekenhof; het jaarverslag 2019 van de ERK.

Het Rekenhof maakt deel uit van het informele *European Transport Audit Expert Network*. Hierin zijn een tiental Europese HCI's en de Europese Rekenkamer samengebracht, met als doel ervaringen, informatie en methodologische inzichten in het kader van performantie-audits over transport uit te wisselen. Dit netwerk vormt een interessante aanvulling op de interne monitoringactiviteiten door het Rekenhof, met het oog op de identificatie van nieuwe auditthema's. In 2021 lag de nadruk op intermodale vormen van transport, investeringen in infrastructuur voor zeehavens, het uitvoeren van grensoverschrijdende treinverbindingen, het verwerven van de nodige gronden om mobiliteitsprojecten te kunnen waarmaken en het vrijwaren van passagiersrechten in tijden van Covid-19.

5.5 Betrokkenheid bij de European Evaluation Society

Een personeelslid van het Rekenhof heeft deelgenomen aan de online conferentie *Evaluation in an uncertain world: complexity, legitimacy and ethics* georganiseerd door de *European Evaluation Society* (EES) (8-10 september 2021). Deze conferentie omvatte 90 presentaties van evaluatoren die voor grote NGO's of voor Europese staten werken, verspreid over drie dagen. Op deze conferentie wisselden de deelnemers ervaringen uit over evaluatie in het algemeen, met inbegrip van de belangrijkste beginselen en ethiek van de evaluator, en over ad hoc evaluatiemethoden die voor een specifieke context zijn ontwikkeld. Hierbij werd gebruik gemaakt van verschillende hulpmiddelen (tabellen, grafieken of mind maps) om het geëvalueerde programma te visualiseren.

Hoofdstuk 6

Externe activiteiten

Het jaarverslag 2021 rapporteert ook over de externe activiteiten van het Rekenhof. Het gaat veelal om een actieve deelname van zijn medewerkers aan studiedagen of colloquia die door externe instanties of opleidingsinstituten worden georganiseerd of door het Rekenhof zelf, al dan niet in samenwerking met een externe instantie.

6.1 Uiteenzettingen

In 2021 hebben medewerkers van het Rekenhof bij universiteiten of onderwijsinstellingen uiteenzettingen gegeven:

- over de werking en producten van het Rekenhof, onder meer aan de hand van de case-study 'Renovatie van het station Gent Sint-Pieters' aan de faculteit Economie en Bedrijfskunde van de UGent (2 december 2021);
- tijdens de opleiding *Evaluatiedesign, indicatoren, ex ante evaluatie, ex post evaluatie (Leertraject Beleidsevaluatie)* van het Instituut voor de Overheid van de KU Leuven (8 en 29 oktober, 19 en 26 november, en 3 december 2021);
- in de *Cours de comptabilité et finances publiques* in het kader van de opleiding *Master en administration publique* van de UCLouvain – Mons (september - december 2021);
- over de thematische audit *Vrijstellingen van storting van bedrijfsvoorheffing* in het kader van het *certificat interuniversitaire en évaluation des politiques publiques* van de UC Louvain (8 oktober 2021).

Medewerkers van het Rekenhof hebben bovendien een uiteenzetting gegeven:

- over het verslag met betrekking tot de aanvullende pensioenen in het webinar *Pension's Morning* (11 juni 2021) en bij een college Overheidsfinanciën van de UC Louvain (23 april 2021);
- over de audit *Voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten en leerlingenbegeleiding in het beroepssecundair onderwijs* in de Vlaamse Onderwijsraad (10 juni 2021) en de Kennisacademie van de Vlaamse Onderwijsinspectie (22 juni 2021);
- over de *Périmètre de compétences et l'évaluation des politiques en Région wallonne et en Communauté française* georganiseerd door de OESO (oktober 2021);
- tijdens vergaderingen bij de Waalse Commissie voor Overheidsopdrachten (21 mei en 3 december 2021);
- tijdens vergaderingen van het Wetenschappelijk Comité van het Observatorium voor Overheidsopdrachten in Wallonië georganiseerd door de *service public de Wallonie* (1 april en 21 oktober 2021);
- bij de jurydeelname aan de Waalse wedstrijd voor de '*marché public le plus responsable*' georganiseerd door de *service public de Wallonie* (19 november 2021);
- tijdens de deelname aan de *Fact Finding Mission* door de OESO over de performantie-audits van het Rekenhof en de audit '*Beleidsevaluatiecapaciteit van de federale overheidsdiensten*' bij de FOD BOSA - OESO (18 november 2021).

6.2 Medewerking als deskundige

Vertegenwoordigers van het Rekenhof werkten in 2021 als deskundige mee aan:

- de cursus overheidsopdrachten (base 1 et 4) voor studenten van het *Centre for Studies, Services and Information on Public Procurement* (ESIMAP) alsook presentaties tijdens conferenties en het jaarlijkse seminarie (2021);
- de presentatie van nieuwe ontwikkelingen op het gebied van overheidsopdrachten tijdens de *National Tender Day* georganiseerd door het EBP (26 oktober 2021);
- de ontwikkeling van een uitgavennorm voor de Vlaamse Gemeenschap door de werkgroep *Blauwdruk van een Vlaamse Uitgavennorm* van de Vlaamse minister van Financiën en Begroting (periodiek overleg);
- het traject om de leesbaarheid van begroting en rekeningen te verbeteren, o.m. door de begrotings- en uitvoeringsgegevens digitaal te ontsluiten, door de werkgroep *Leesbaarheid begroting* van het Vlaams Parlement (periodiek overleg);
- het op elkaar afstemmen van werkzaamheden van verschillende controleactoren bij de Vlaamse administratie door de stuurgroep *Single Audit* van het Vlaamse departement Financiën en Begroting (periodiek overleg);
- het verlenen van advies over de invulling van boekhoudkundige principes en rapporteringsmaatregelen die van toepassing zijn op de Vlaamse ministeries, diensten met afzonderlijk beheer (DAB's) en Vlaamse rechtspersonen aan de *Vlaamse Adviescommissie Boekhoudkundige Normen* (periodiek overleg).

6.3 Bijdragen in publicaties

Drie medewerkers van het Rekenhof zijn auteur van het artikel *Feature story from Belgium: COVID-19 Dashboard, Eurosai IT working group, newsletter 2/2021* dat werd gepubliceerd door EUROSAI ITWG.

Twee medewerkers zijn auteur van het artikel *Compte rendu de la législation et de la réglementation européenne et belge en matière de marchés publics, publiées en 2020*, dat werd gepubliceerd in de *Chronique des marchés publics 2020-2021* van EBP Publishers.

Een medewerker van het Rekenhof is de auteur van een artikel over de audit *Voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten en leerlingenbegeleiding in het beroepssecundair onderwijs* in het *Tijdschrift voor Onderwijsrecht en Onderwijsbeleid* (2021-2022, nr.1-2).

BIJLAGEN

Bijlage 1 – Begroting 2021 van het Rekenhof

Aangepaste ontvangstenbegroting van 2021 (in duizend euro)

Code		Begroting
Lopende ontvangsten		
1	Financiële opbrengsten	0,00
2	Eigen ontvangsten	135,00
3	Diverse en toevallige ontvangsten	10,00
4	Vergoedingen van de commissarissen bij de autonome overheidsbedrijven	525,00
	<i>Totaal van de lopende ontvangsten</i>	<i>670,00</i>
Kapitaalontvangsten		
4	Diverse en toevallige ontvangsten	0,00
	<i>Totaal van de kapitaalontvangsten</i>	<i>0,00</i>
Transferontvangsten		
5	Dotatie	50.408,00
	<i>Totaal van de transferontvangsten</i>	<i>50.408,00</i>
	Algemeen totaal	51.078,00

Aangepaste uitgavenbegroting van 2021 (in duizend euro)

Code		Begroting
Lopende uitgaven		
A	Leden van het Rekenhof	2.496,80
B	Personeel	48.458,10
D	Documentatie	164,00
E	Gebouwen	2.709,50
G	Uitrusting en onderhoud	47,30
H	Verbruiksgoederen	82,00
I	Post – Telecom	76,00
J	Informatica en Bureautica	1.005,40
L	Externe relaties	151,60
M	Wagenpark	19,80
N	Onvoorzienbare uitgaven	2,00
O	Externe medewerkers	207,00
Q	Internationale organisaties	11,40
U	Specifieke opdrachten	0,00
V	Financiële kosten	2,00
	<i>Totaal van de lopende uitgaven</i>	<i>55.432,90</i>

Code		Begroting
Kapitaaluitgaven		
EE	Gebouwen	85,00
GG	Uitrusting en onderhoud	90,00
JJ	Informatica en Bureautica	1.097,40
MM	Wagenpark	45,00
	<i>Totaal van de kapitaaluitgaven</i>	<i>1.317,40</i>
Transferuitgaven		
	Transferuitgaven	0,00
	<i>Totaal van de transferuitgaven</i>	<i>0,00</i>
Algemeen totaal		56.750,30

Bijlage 2 – Rekening 2020 van het Rekenhof

1 Ontvangstenrekening van 2020 (in duizend euro)

Code		Aangepaste ramingen	Gerealiseerde ontvangsten
Lopende ontvangsten			
1	Financiële opbrengsten	3,00	2,78
2	Eigen ontvangsten	135,00	135,00
3	Diverse en toevallige ontvangsten	20,00	9,34
4	Vergoedingen van de commissarissen bij de autonome overheidsbedrijven	525,00	512,99
	<i>Totaal van de lopende ontvangsten</i>	<i>683,00</i>	<i>660,11</i>
Kapitaalontvangsten			
4	Diverse en toevallige ontvangsten	0,00	0,73
	<i>Totaal van de kapitaalontvangsten</i>	<i>0,00</i>	<i>0,73</i>
Transferontvangsten			
5	Dotatie	50.625,00	50.625,00
	<i>Totaal van de transferontvangsten</i>	<i>50.625,00</i>	<i>50.625,00</i>
	Algemeen totaal	51.308,00	51.285,84

2 Uitgavenrekening van 2020 (in duizend euro)

Code		Aangepaste begroting	Aangerekende uitgaven
Lopende uitgaven			
A	Leden van het Rekenhof	2.483,60	2.374,01
B	Personeel	48.775,00	44.634,66
D	Documentatie	154,00	179,27
E	Gebouwen	2.687,00	645,71
G	Uitrusting en onderhoud	54,80	8,35
H	Verbruiksgoederen	84,00	39,36
I	Post – Telecom	70,00	60,21
J	Informatica en Bureautica	1.047,70	765,21
L	Externe relaties	135,10	46,72
M	Wagenpark	19,80	6,76
N	Onvoorzienbare uitgaven	2,00	1,55
O	Externe medewerkers	240,00	37,84
Q	Internationale organisaties	10,20	6,33
U	Specifieke opdrachten	0,00	0,00
V	Financiële kosten	3,00	2,29
	<i>Totaal van de lopende uitgaven</i>	<i>55.766,20</i>	<i>48.808,27</i>
Kapitaaluitgaven			
EE	Gebouwen	93,00	11,41
GG	Uitrusting en onderhoud	75,00	32,21

Code		Aangepaste begroting	Aangerekende uitgaven
JJ	Informatica en Bureautica	700,00	468,49
MM	Wagenpark	45,00	0,00
	<i>Totaal van de kapitaaluitgaven</i>	<i>913,00</i>	<i>512,11</i>
	Transferuitgaven		
	Transferuitgaven	0,00	0,00
	<i>Totaal van de transferuitgaven</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
	Algemeen totaal	56.679,20	49.320,38

3 Jaarrekening van 2020

Balans op 31/12/2020 (in duizend euro)			
Activa			
	<i>Immateriële vaste activa</i>		241,95
	<i>Materiële vaste activa</i>		1.072,41
	Totaal vaste activa		1.314,36
	Vlottende activa		17.791,77
	Totaal activa		19.106,13
Passiva			
	Eigen vermogen		16.014,11
	Schulden		3.092,02
	Totaal passiva		19.106,13
Samenvattende rekening van de economische resultaten en bestemming van het globaal saldo 2020 (in duizend euro)			
Totaal van de courante kosten	49.463,18	Totaal van de courante opbrengsten	51.283,57
Totaal van de kapitaalverrichtingen inzake kosten	0,00	Totaal van de kapitaalverrichtingen inzake opbrengsten	0,73
Subtotaal	49.463,18	Subtotaal	51.284,30
Winst van het boekjaar	1.821,12		
Verhoging van de eigen gereserveerde fondsen	1.965,46		
		Verhoging van het netto-actief	144,34
Toelichting 2020 (in duizend euro)			
	Voor 2021 gevraagde dotatie		50.408,00
	Vergoeding van het Waalse Gewest		120,00
	Encours van de vastleggingen 2020 te vereffenen ten laste van de begroting 2021		261,14
	Gecumuleerd bedrag van het betwiste gedeelte van de bezettingsvergoeding voor de jaren 2013 tot 2019		1.598,58
	Niet ontvangen factuur van de Regie der Gebouwen voor de bezettingsvergoeding 2020 – raming van het niet betwiste bedrag		1.676,86

Bijlage 3 – Opdracht als rekeningcommissaris van de leden van het Rekenhof in 2021

Overheidsbedrijf	Lid (Leden) van het Rekenhof	Wettelijke basis	Jaarlijkse bruto-vergoeding in euro
<i>Académie de recherche et d'enseignement supérieur (Ares)</i>	Florence Thys	Decreet van 09.01.2003, art. 45	-
Agentschap voor Buitenlandse Handel (ABH)	Hilde François	Wet van 18.12.2002, bijlage II, art. 13 (samenwerkingsakkoord van 24.05.2002)	2.364,63
Apetra	Hilde François	Wet van 26.01.2006, art. 37 en 39bis, § 2	7.588,02
Astrid	Florence Thys Dominique Guide	Wet van 08.06.1998, art. 18	1.587,69 ¹ 2.787,31 ¹
Belgische Investeringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden (BIO)	Vital Put	Wet van 03.11.2001, art. 5bis	-
B Parking	Rudi Moens Dominique Guide	Wet van 21.03.1991, art. 25	2.026,37 2.026,37
bpost	Philippe Roland Hilde François	Wet van 21.03.1991, art. 25	40.517,57 37.121,60 ²
<i>Chantier de créosotage Bruxelles</i>	Pierre Rion Walter Schroons	Wet van 21.03.1991, art. 25	3.039,56 3.039,56
De Leeuwe II	Jan Debucquoy Pierre Rion	Wet van 21.03.1991, art. 25	-
Enabel	Walter Schroons	Wet van 23.11.2017, art. 40	15.000,00
Eurogare	Hilde François Alain Bolly	Wet van 21.03.1991, art. 25	3.039,56 3.039,56
<i>Fonds du logement des familles nombreuses de Wallonie (FLW)</i>	Alain Bolly	Waalse Huisvestingscode van 29.10.1998, art. 185bis	8.500,00
<i>Fonds Écureuil de la Communauté française</i>	Alain Bolly	Decreten van 20.06.2002 en 09.01.2003	15.903,90
Hasselt Stationsomgeving	Vital Put Olivier Hubert	Wet van 21.03.1991, art. 25	-
HR Rail	Walter Schroons	Koninklijk besluit van 11.12.2013, art. 55	15.375,51
Infrabel	Pierre Rion Rudi Moens	Wet van 21.03.1991, art. 25	26.941,00 26.941,00
<i>Institut de la formation en cours de carrière (IFC) – Communauté française</i>	Florence Thys	Decreet van 09.01.2003	-
Nationale Loterij	Jan Debucquoy	Wetten van 22.07.1991 en 19.04.2002, art. 20	18.242,04
NMBS	Pierre Rion Rudi Moens	Wet van 21.03.1991, art. 25	31.332,35 ² 32.223,63
<i>Office de la naissance et de l'enfance (ONE) – Communauté française</i>	Pierre Rion Olivier Hubert	Decreet van 09.01.2003	0,00 ^{1 2} 9.795,47 ¹

Overheidsbedrijf	Lid (Leden) van het Rekenhof	Wettelijke basis	Jaarlijkse bruto-vergoeding in euro
Paleis voor Schone Kunsten	Vital Put Pierre Rion Florence Thys	Wet van 07.05.1999, art. 15	5.000,00 0,00 ^{1,2} 3.361,11 ¹
Proximus	Jan Debucquoy Pierre Rion Dominique Guide	Wet van 21.03.1991, art. 25	31.878,02 0,00 ^{1,2} 22.048,96 ¹
Publifer	Hilde François Alain Bolly	Wet van 21.03.1991, art. 25	2.532,96 2.532,96
<i>Radio-télévision belge de la Communauté française (RTBF)</i>	Florence Thys	Decreten van 14.07.1997 en 09.01.2003	-
Railtour	Rudi Moens Dominique Guide	Wet van 21.03.1991, art. 25	1.519,78 1.519,78
Schelde Landschapspark	Vital Put Oliver Hubert	Wet van 21.03.1991, art. 25	-
Skeyes	Philippe Roland Hilde François	Wet van 21.03.1991, art. 25	16.963,90 16.963,90
<i>Société publique de gestion de l'eau (SPGE)– Région wallonne</i>	Alain Bolly	Gecoördineerde Waterwetboek van 03.03.2005, art. D 331	10.110,84
<i>Société wallonne de financement complémentaire des infrastructures (Sofico)</i>	Philippe Roland	Decreet van 10.03.1994, art. 10	8.500,00
<i>Société wallonne des eaux (SWDE)</i>	Pierre Rion Olivier Hubert	Gecoördineerde Waterwetboek van 03.03.2005, art. D 379	0,00 ^{1,2} 5.515,05 ¹
<i>Société wallonne du crédit social (SWCS)</i>	Alain Bolly	Waalse Huisvestingscode van 29.10.1998, art. 175.15	-
<i>Société wallonne du logement (SWL)</i>	Olivier Hubert	Waalse Huisvestingscode van 29.10.1998, art. 116	-
SPV 162	Walter Schroons Alain Bolly	Wet van 21.03.1991, art. 25	1.013,19 1.013,19
SPV Brussels Port	Walter Schroons Alain Bolly	Wet van 21.03.1991, art. 25	1.013,19 1.013,19
SPV Zwankendamme	Walter Schroons Alain Bolly	Wet van 21.03.1991, art. 25	1.519,78 1.519,78
Tuc Rail	Walter Schroons Olivier Hubert	Wet van 21.03.1991, art. 25	6.079,11 6.079,11
Wetenschapspark Leuven Noord	Pierre Rion Rudi Moens	oprichtingsakte van 10.12.2020	-
<i>Woodproject</i>	Pierre Rion Walter Schroons	Wet van 21.03.1991, art. 25	1.519,78 1.519,78
<i>Wallonie-Bruxelles Enseignement</i>	Florence Thys	Decreet van 09.01.2003	-
Ypto	Philippe Roland Hilde François	Wet van 21.03.1991, art. 25	3.546,15 3.546,15

(1) Deze bedragen stemmen overeen met een deel van de jaarlijkse vergoedingen voor het uitoefenen van een mandaat dat werd berekend in verhouding tot de gepresteerde duur.

- Astrid: Raadsheer Thys tot 11 mei 2021; Raadsheer Guide vanaf 12 mei 2021
- ONE: Raadsheer Rion tot 10 maart 2021; Raadsheer Hubert vanaf 11 maart 2021
- Paleis voor Schone Kunsten: Raadsheer Rion tot 27 april 2021; Raadsheer Thys vanaf 28 april 2021

- Proximus: Raadsheer Rion tot 21 april 2021; Raadsheer Guide vanaf 22 april 2021
- SWDE: Raadsheer Rion tot 24 mei 2021; Raadsheer Hubert vanaf 25 mei 2021

(2) Effectieve bedragen na toepassing van de plafonnering van de vergoedingen zoals vastgesteld door de algemene vergadering van 2 juni 2018, op basis van de voorstellen die werden aangenomen in de subcommissie Rekenhof van de Kamer van Volksvertegenwoordigers van 4 oktober 2017.

Bijlage 4 – Individueel inzage- en informatierecht

Kamer van Volksvertegenwoordigers		
20.1.2021	Wouter Vermeersch	Berekeningsfiche inzake de nieuwe effectentaks*
10.2.2021	Catherine Fonck	Lijst van overheidsopdrachten voor consultancy in verband met de COVID-19-crisis (van 30.9.2020 tot 31.1.2022)
18.2.2021	Steven De Vuyst	Aankoopcontract F-35
3.3.2021	Christian Leysen	Uitbreiding van de taxshelterregeling
29.3.2021	Sophie Rohonyi	Overheidsopdracht voor de bouw van de nieuwe gevangenis van Haren
4.5.2021	Tomas Roggeman	Vervreemding van vastgoed door het Fonds voor Spoorweginfrastructuur (FIF-FSI)
11.5.2021	Sander Loones	Begrotingscontrole 2021
26.10.2021	Wouter Vermeersch	Wetsontwerp houdende fiscale en sociale vergroening van de mobiliteit
3.12.2021	Sander Loones	Onderzoek van de federale begroting 2022
Brussels Gewest		
5.1.2021	Viviane Teitelbaum	Vraag naar informatie over bepaalde dossiers en overheidsopdrachten in verband met het Agentschap net.Brussels

* De vraag van W. Vermeersch van 26 oktober 2021 werd onontvankelijk verklaard omdat het begrotingsonderzoek op dat moment nog lopende was.

Bijlage 5 – Voorstelling van de belangrijkste audits uit 2021¹⁷

Naam audit	Voorwerp van de audit - vaststellingen
Steunmaatregelen voor ondernemingen en particulieren in het kader van de COVID-19-crisis	Het Rekenhof stelde vast dat de federale, gemeenschaps- en gewestoverheden tijdens de coronacrisis in 2020 in totaal 433 socio-economische steunmaatregelen namen voor ondernemingen, zelfstandigen en particulieren voor een geraamd bedrag van 24,12 miljard euro (aangevuld met 3,22 miljard euro voor de belangrijkste maatregelen die in de eerste helft van 2021 werden ingevoerd). De audit toont dat er meer coördinatie nodig is tussen alle beleidsniveaus en een betere gegevensuitwisseling. Ook moeten de maatregelen beter worden opgevolgd en geëvalueerd, zodat ze kunnen worden bijgestuurd. Daarnaast zijn er specifieke vaststellingen en aanbevelingen per beleidsniveau. Het Rekenhof heeft ook een interactieve online inventaris gemaakt van alle maatregelen.
Interne audit bij de federale administratie	Het Rekenhof heeft onderzocht hoe de Federale Interne-auditdienst (FIA) en het Auditcomité van de Federale Overheid (ACFO) zijn aanbevelingen uit het artikel in het 175 ^e Boek over de organisatie hebben opgevolgd. Het heeft er enkele essentiële aspecten van de werking van de FIA aan toegevoegd: de opleiding van auditors, de kwaliteit van het verzekeringsprogramma en de follow-up -up van de aanbevelingen. Daarbij stelt het vast dat de FIA en het ACFO hun inspanningen voortzetten om de kwaliteit van de interne audit te verbeteren en bij te dragen tot de verbetering van de interne beheersing en het risicobeheer binnen de federale overheid. Vroegere opmerkingen van het Rekenhof zijn nog niet uitgevoerd. Uit de reactie van ministers blijkt dat aan de aanbevelingen geheel of gedeeltelijk worden uitgevoerd in de nieuwe regelgeving die in behandeling is of wordt aangenomen.
Bouw van de nieuwe NAVO-zetel — Verslag bij het einde van de werf	Het Rekenhof heeft een nieuw onderzoek gewijd aan het beheer van de overheidsopdrachten die Defensie heeft geplaatst in het kader van de bouw van de nieuwe NAVO-zetel in Brussel. Dit verslag vervolledigt de verslagen die werden gepubliceerd in oktober 2008 (aanvang van het project) en december 2014 (halverwege de bouw). Het Rekenhof concludeert voornamelijk dat Defensie de financiële risico's die het project voor de Belgische Staat impliceerde, voldoende onder controle heeft gehouden. Het project heeft in totaal 20 maanden vertraging opgelopen. De vertraging stemt overeen met de volledige voorlopige oplevering van de hoofdopdracht van de bouw op 9 maart 2017. De volledige definitieve oplevering had plaats op 17 september 2020. Ondanks extra kosten ten opzichte van de offertes, blijven de eindkosten van de opdrachten in totaal onder het budget dat de NAVO in 2009 machtigde. Het Rekenhof formuleert aanbevelingen voor het beheer van dermate ingewikkelde projecten.

¹⁷ Alle audits zijn terug te vinden op www.rekenhof.be.

Naam audit	Voorwerp van de audit - vaststellingen
BelExpo: rekeningen 2017 tot 2020	Het Belgische Commissariaat-generaal voor de Internationale Tentoonstellingen (met als handelsmerk BelExpo) heeft zijn rekeningen 2017 tot 2019 laattijdig overgelegd. Bijgevolg kon het Rekenhof deze rekeningen en zijn opmerkingen niet binnen de wettelijke termijn verzenden aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers. Het kan die termijn evenmin in acht nemen voor de algemene rekening 2020 omdat het de stukken die nodig zijn voor zijn auditwerkzaamheden niet binnen een redelijke termijn heeft ontvangen. Het Rekenhof had dit gebrek aan medewerking al vastgesteld toen het de vorige rekeningen onderzocht. BelExpo doet een beroep op een accountancykantoor om zijn boekhouding bij te houden evenals op een bedrijfsrevisor, die een oordeel zonder voorbehoud formuleerde over de rekeningen 2017 tot 2020. Niettemin verliepen de goedkeuring en opvolging van de begrotingen en de rekeningen niet strikt genoeg. Zo stelde het Rekenhof verschillende, soms belangrijke fouten vast naar aanleiding van zijn controle van de verrichtingen in de algemene boekhouding en in de begrotingsboekhouding. Ook is uit het onderzoek van de interne beheersing van de ADBA gebleken dat er talrijke frauderisico's zijn. BelExpo moet maatregelen treffen om die in de hand te houden.
Financiële betrokkenheid van de federale Staat bij de openbare instellingen of de instellingen van openbaar nut van de nucleaire sector	De Staat heeft zich geëngageerd om de denuclearisatie van bepaalde buiten bedrijf gestelde kerncentrales alsook van het technisch passief van het Nationaal Instituut voor Radio-elementen (IRE) en van het Studiecentrum voor Kernenergie (SCK CEN) te financieren. Het Rekenhof raadt aan een structurele oplossing te vinden voor de financiering van de sanering en de toekomstige ontmanteling van de uitrusting en installaties van het IRE alsook van de kosten voor de sanering en het beheer van het afval afkomstig van de onderzoekswerkzaamheden van het SCK CEN die plaatsvonden vóór 31 december 1988. De Staat heeft zich ook ertoe verbonden een deel van de werkingskosten van het SCK CEN, de beveiliging van de sites van het SCK CEN (Mol) en van het IRE (Fleurus) alsook de eerste fases van de Myrrha- en Smart-projecten te subsidiëren. De regering zal een gepaste financiering moeten goedkeuren voor het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC), rekening houdende met de progressieve sluiting van de kerncentrales van Doel en Tihange. Het SCK CEN, Belgoprocess en het IRE zijn erkend als uitbaters van een kerncentrale. Het Rekenhof beveelt aan na te gaan of de maximumbedragen van de kernschade waarvoor zij verantwoordelijk zijn en die nagenoeg twintig jaar geleden werden bepaald, nog steeds actueel zijn.
Niet-fiscale ontvangsten van de FOD Mobiliteit en Vervoer	De FOD Mobiliteit en Vervoer houdt het beheer van de niet-fiscale ontvangsten globaal genomen goed in de hand. Het Rekenhof formuleert aanbevelingen om de ontvangstencyclus te verbeteren aan de hand van controles en procedures die zijn gebaseerd op voorzichtigheid en transparantie. De FOD heeft zich ondertussen al geëngageerd om de verbeteringen door te voeren.
HR-audit bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen	Het Rekenhof heeft het personeelsbeleid en de personeelsadministratie bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen onderzocht. Daaruit bleek dat het FAVV globaal een kwaliteitsvol en goed georganiseerd personeelsbeleid voert. Het Rekenhof signaleerde enkele aandachtspunten voor verdere opvolging.
Eerste Aanwervingen - Doelgroepvermindering voor RSZ-werkgeversbijdragen	Het Rekenhof ging na of de volledige vrijstelling van de sociale werkgeversbijdragen voor een eerste aanwerving, onbeperkt in de tijd en in voege sinds 1 januari 2016, ondernemers aanmoedigt hun eerste personeel aan te werven, de tewerkstelling verhoogt en de leefbaarheid van ondernemingen te verbetert. Het stelde vast dat de kostprijs van deze onbeperkte vrijstelling sterk is gestegen, maar dat de werkgelegenheid niet in dezelfde verhouding is toegenomen. Bovendien wordt de maatregel soms oneigenlijk gebruikt. Het Rekenhof beveelt aan om te evalueren of een forfaitaire, in de tijd beperkte vermindering beter is, omdat die kosten-efficiënter is en minder risico's inhoudt op oneigenlijk gebruik.

Naam audit	Voorwerp van de audit - vaststellingen
Langdurig zieken – Maatregelen tot re-integratie op de arbeidsmarkt	Om het aantal langdurig zieken op de arbeidsmarkt te verminderen, werden eind 2016 twee vormen van re-integratietrajecten ingevoerd: één voor personen met een arbeidsovereenkomst (traject-WASO) en één voor personen zonder arbeidsovereenkomst (traject-RIZIV). Het Rekenhof stelt vast dat het onwaarschijnlijk is dat de re-integratietrajecten, aan het huidige tempo, een wezenlijke bijdrage leveren aan het beperken van het aantal invaliden en de terugkeer naar de arbeidsmarkt. Het voerde daarover een audit uit in de loop van 2019 en van september 2020 tot maart 2021.
Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening – aankoopprocedure en selectie van overheidsopdrachten	Het doel van deze audit was om de kwaliteit van de interne beheersing van het aankoopproces van de RVA te beoordelen en om de wettigheid van een selectie van opdrachten te analyseren. Het Rekenhof heeft de RVA onder meer aanbevolen om een geautomatiseerd, gecentraliseerd en volledig systeem uit te werken waarin alle geplaatste opdrachten worden gegroepeerd. Daarnaast beveelt het aan specifieke clausules in de opdrachtdocumenten op te nemen om te anticiperen op het aflopen van de gesloten contracten en de gevolgen daarvan, zoals kennisoverdracht en de toegang tot software. De bevoegde minister heeft aangegeven dat zij zal toezien op de effectieve uitvoering ervan.
Validatie van studieperiodes bij de vaststelling van het overheidspensioen	Het Rekenhof onderzocht of de Federale Pensioendienst (FPD) aan de ambtenaren voldoende en correcte informatie heeft bezorgd over de nieuwe regelgeving rond de validatie van studieperiodes bij de berekening van ambtenarenpensioenen, of de invloed van zo'n regularisatie nauwkeurig wordt geraamd en of de aanvraagprocedure efficiënt en objectief is georganiseerd. Het Rekenhof stelde vast dat de FPD er zelden in slaagde om de aanvragen binnen een redelijke termijn af te ronden; ook de aanvraagprocedure is voor verbetering vatbaar. Het onderzoek toonde wel aan dat de verstrekte ramingen bijna altijd correct zijn.
Financieel evenwicht van het gesolidariseerde pensioenfonds	Het Rekenhof heeft onderzocht of het mechanisme waarmee de pensioenen van de vastbenoemde ambtenaren van de lokale besturen worden gefinancierd, duurzaam is en of de Federale Pensioendienst (FPD) de responsabiliseringsbijdrage correct berekent. Het concludeert dat de laatste hervorming de financieringsmoeilijkheden niet oplost en zelfs kan verergeren door de bijdragevermindering die wordt toegekend aan lokale besturen die een aanvullend pensioen aanbieden aan hun contractuele personeelsleden. Daarnaast moet de FPD de berekening van de responsabiliseringsbijdrage beter controleren, meer bepaald door de manuele herbewerking te beperken en door de gegevens te controleren die afkomstig zijn van de voorzorgsinstellingen.
Stelsel van de jaarlijkse vakantie - Financieel evenwicht en beoordeling van de kwaliteit van het beheer van de vakantiefondsen	Het Rekenhof is nagegaan of het nieuwe solidariteitsmechanisme dat werd ingevoerd door het koninklijk besluit van 20 januari 2017 effectief bijdraagt tot het financiële evenwicht van het stelsel van de jaarlijkse vakantie. Daarnaast onderzocht het ook het systeem van responsabilisering dat door hetzelfde KB werd ingevoerd met het oog op een kwaliteitsvol beheer van de vakantiefondsen. Het Rekenhof komt tot het besluit dat het solidariteitsmechanisme volledig los staat van het resultaat van de te financieren prestaties en dat het systeem van responsabilisering geen geschikte incentive is om een kwaliteitsvol beheer van de vakantiefondsen te garanderen.
Niet-recurrente bedrijfsresultaatsgebonden voordelen (loonbonus) – Een instrument om de werknemersprestaties te bevorderen	Het Rekenhof heeft de regeling van de niet-recurrente bedrijfsresultaatsgebonden voordelen onderzocht. Deze regeling biedt de mogelijkheid een loonbonus toe te kennen aan werknemers, tegen bijzondere fiscale en sociale voorwaarden. Het Rekenhof stelt vast dat er nog geen globale evaluatie is gebeurd van het systeem van de niet-recurrente voordelen gekoppeld aan de bedrijfsresultaten. Om redelijke termijnen te garanderen, beveelt het Hof aan om de besluitvormingsprocedures te wijzigen met betrekking tot de toetredingsakte.

Naam audit	Voorwerp van de audit - vaststellingen
E-Waste management - beheer van de afvalstroom van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA) in Vlaanderen	E-waste is een van de snelst groeiende afvalstromen. Onzorgvuldige verwerking ervan kan milieu en gezondheid ernstig bedreigen. Het Rekenhof onderzocht of Vlaanderen de internationale regelgeving daarop correct in Vlaamse regelgeving heeft omgezet, of Vlaanderen performant e-waste inzamelt en verwerkt, of het zijn AEEA-beleid opvolgt en evalueert, en of het zijn recuperatiedoelstellingen haalt. Het concludeerde dat Vlaanderen de internationale afvalregelgeving correct in Vlaamse regelgeving heeft omgezet, maar dat het zijn recuperatiedoelstellingen niet haalt. Het verzamelt voor het beleid voornamelijk te weinig bruikbare informatie in, de coördinatie tussen de verschillende betrokken beleidsniveaus is niet altijd duidelijk en de handhaving is ontoereikend om een incorrecte verwerking van AEEA te ontmoedigen.
Deeltijds kunstonderwijs. Afstemming en toegankelijkheid van het aanbod	De hervorming van het deeltijds kunstonderwijs (DKO) in Vlaanderen in 2018 moest zorgen voor een betere afstemming van het onderwijsaanbod op de behoeften en voor een breder publiek. Er kwamen nieuwe einddoelen en het aanbod van de opleidingen werd geactualiseerd. Het Rekenhof onderzocht of het aanbod voldoende is afgestemd op de leerbehoeften en of de academies voldoende toegankelijk zijn voor kansarmen en leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Academies kunnen nog stappen zetten om de leerbehoeften beter te capteren. Behalve voor het domein dans is de spreiding van het aanbod sinds de hervorming verbeterd, maar in sommige gemeenten blijft het moeilijk om DKO te volgen. Dat het aanbod niet volledig aansluit op de behoeften, komt volgens de academies vooral door een gebrek aan middelen voor infrastructuur, omkadering en werking. Kansarme leerlingen hebben niet dezelfde participatiekansen aan het DKO als kansrijke leerlingen. Hoewel de laatste jaren sprake is van een inhaalbeweging, blijft de kloof groot. Ook leerlingen uit het buitengewoon onderwijs en leerlingen met een (gemotiveerd) verslag uit het gewoon onderwijs nemen verhoudingsgewijs minder deel aan het DKO.
Studievoortgang in het hoger onderwijs	Met ingang van het academiejaar 2005–2006 heeft de Vlaamse overheid het hoger onderwijs geflexibiliseerd en werden verschillende mechanismen opgesteld om de studievoortgang te bewaken, waaronder studievoortgangsbewakingsmaatregelen en begeleiding van studenten. Het Rekenhof onderzocht bij vijf universiteiten en zeven hogescholen het gebruik van die maatregelen en de studiebegeleiding. Om deze studievoortgang te bewaken, kunnen hogescholen en universiteiten maatregelen opleggen aan studenten met een laag studierendement en moeten ze ook de studenten adequate studiebegeleiding aanbieden. Uit het Rekenhofonderzoek bij twaalf hogeronderwijsinstellingen blijkt dat de instellingen een grote variatie aan maatregelen hanteren, maar dat die niet altijd voldoende empirisch zijn onderbouwd en vaak maar beperkt worden opgevolgd en geëvalueerd. Van de studenten met een laag studierendement studeert 1 op 4 toch voort in dezelfde opleiding. In het algemeen is de studiebegeleiding voldoende beschikbaar, maar ze kent nog verbeterpunten: ze kan sterker worden afgestemd op de behoeften en bereikt niet alle studenten die er nood aan hebben, onder meer omdat ze zelden verplicht is en te weinig gericht op tweedeaars en heroriënteerders.

Naam audit	Voorwerp van de audit - vaststellingen
Zorgbudget voor ouderen met een zorgnood	Voor ouderen met een zorgnood die een laag inkomen hebben, is het zorgbudget een belangrijke tegemoetkoming om de bijkomende kosten te financieren die ze hebben vanwege een verminderde zelfredzaamheid. Het Rekenhof onderzocht of de aanvragen binnen de decretale termijn en op een uniforme manier worden behandeld, en of zorgbehoevende ouderen met een laag inkomen wel degelijk een tegemoetkoming krijgen. Uit het onderzoek bleek dat de behandelingstermijn van de aanvragen gunstig evolueert, maar dat zich nog altijd vertragingen voordoen. Het huidige inkomensonderzoek bij de berekening van het zorgbudget kan ertoe leiden dat zorgbehoevenden met een beperkt inkomen toch niet in aanmerking komen voor een tegemoetkoming. De inkomensgrenzen die daarbij worden toegepast, zijn niet onderbouwd.
Uitbestedingsbeleid van de VDAB - Efficiëntie en effectiviteit	Het Vlaams Parlement heeft het Rekenhof begin 2020 gevraagd de effectiviteit van het uitbestedingsbeleid van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) te onderzoeken. Het Rekenhof concludeerde dat het de VDAB ontbreekt aan een duidelijk uitbestedingsbeleid en aan performante informatie over de eigen en de partnerprojecten. De VDAB neemt beslissingen om een dienstverlening uit te besteden vaak op ad-hocbasis, zonder gedegen inzicht in de factoren die al dan niet tot succes kunnen leiden bij de klanten en zonder inzicht te hebben in de (kosten)effectiviteit.
Voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten: leerlingenbegeleiding in het beroepssecundair onderwijs	Het Rekenhof heeft de resultaten van het Vlaamse beleid tegen vroegtijdig schoolverlaten in kaart gebracht en onderzocht de leerlingenbegeleiding in het voltijds en deeltijds beroepssecundair onderwijs (BSO en DBSO). Het bezocht daarvoor een vijftigtal scholen en tien CLB's. Met gemiddeld 6,2 % vroegtijdige schoolverlaters in 2019 scoort Vlaanderen beter dan het internationale gemiddelde (10,3 %), maar de doelstellingen uit het Vlaamse Pact 2020 zijn nog niet gehaald. Bovendien kennen de scholen in het beroepssecundair onderwijs een veel hoger percentage schoolverlaters. De welzijnsproblematiek van hun leerlingen is groot. Ze leveren veel inspanningen om hun leerlingen te begeleiden, maar er is nog nood aan een betere basiszorg en meer binding met de leerlingen. De Vlaamse overheid kan scholen daarin nog meer stimuleren. De werklust van de CLB's is de laatste jaren gestegen, wat mee heeft geleid tot ontevredenheid bij de scholen.
Hoe Vlaanderen voedselverspilling en voedselverlies bestrijdt	Aan het begin van het afgelopen decennium kwam de problematiek van de voedselverspilling in een stroomversnelling. Het Rekenhof onderzocht of Vlaanderen over een degelijk beleidskader beschikt voor de vermindering van voedselverlies en voedselverspilling en of het de beleidsdoelstellingen zal halen. Het concludeerde onder meer dat Vlaanderen een aantal beleidsinitiatieven ontwikkelde die enerzijds sporen met het Europees beleid, maar die anderzijds ook nog verbeterpunten inhouden. Een degelijke opvolging van de resultaten is vooralsnog moeilijk bij gebrek aan uniforme meetmethodes en actuele gegevens. Uit jaarlijkse voortgangsrapporten blijkt wel dat veel acties tegen voedselverspilling uitgevoerd zijn.

Naam audit	Voorwerp van de audit - vaststellingen
Toekomstverbond - Beoordelingsverslag bij de eerste financiële voortgangsrapportage	In 2017 sloten de Vlaamse Regering, de stad Antwerpen en de burgerbewegingen stRaten-generaal, Ringland en Ademloos een Toekomstverbond voor een bereikbare en leefbare Antwerpse regio. De Vlaamse Regering engageerde zich om een meerjarig investeringsplan op te stellen en het Routeplan 2030 werkt die beleidsintenties uit. In juli 2020 besliste het Vlaams Parlement om het Toekomstverbond nauwer op te volgen en opnieuw aan te sluiten bij het systeem van voortgangsrapportages met medewerking van het Rekenhof. Volgens het Rekenhof geeft de voortgangsrapportage zelf de hoofdlijnen weer naar inhoud en kostprijs, maar maakt ze niet helemaal helder wat de al gemaakte kosten zijn van de diverse clusters en welke geraamde kosten nog moeten worden verwacht. De al bekende investeringskost van het Toekomstverbond is aanzienlijk, doordat het infrastructuurproject is geëvolueerd tot een geïntegreerd project waar, naast mobiliteit, ook leefbaarheid en ruimtelijke kwaliteit centraal staan. Het Rekenhof wijst voor de uitvoering van het Toekomstverbond op een afgesproken taakstellend budget, waarbij de jaarenveloppe past in een genormeerd langetermijnbegrotingstraject van de Vlaamse Gemeenschap.
Energetische renovatie van sociale woningen in Vlaanderen	Het Rekenhof onderzocht welke maatregelen de Vlaamse overheid nam om de energieprestaties van de bestaande sociale huurwoningen tegen 2020 te verbeteren en wat de resultaten van het Vlaams energierenovatieprogramma 2020 zijn. Het stelde vast dat dit programma een achterstand heeft opgelopen. De doelstellingen ervan waren in augustus 2020 nog niet volledig gehaald: 6,3 % van de sociale woningen voldeed niet aan de doelstelling inzake dakisolatie, 8,1 % voldeed niet aan de doelstelling inzake isolerende beglazing en 9,6 % voldeed niet aan de doelstelling inzake centrale verwarming. Uit het onderzoek bleek ook dat het al dan niet realiseren van dakisolatie, isolerende beglazing en een up-to-date centrale verwarming, nauwelijks wordt gesanctioneerd.
Individuele beroepsopleiding in de onderneming: effectiviteit van de maatregel	Het Rekenhof onderzocht de effectiviteit van de individuele beroepsopleiding (IBO), een maatregel waarmee de Vlaamse Regering al enkele decennia werkzoekenden wil activeren, hun competenties versterken, knelpuntvacatures wil invullen en kansengroepen evenredig tewerkstellen. De audit richtte zich op de werkzoekenden die in 2015 een IBO volgden. Het Rekenhof volgde tot eind 2017 hun tewerkstelling op en voerde een online enquête uit bij werkgevers en IBO-cursisten. Het nuanceerde het positieve beeld dat het beleid en de VDAB schetsten van het IBO-systeem: het bevordert niet echt een evenredige vertegenwoordiging van kansengroepen; het leidt in de praktijk niet specifiek naar knelpuntvacatures en de opleiding is vaak niet op maat van de cursist.
Premies voor de renovatie van het woonmilieu en voor de verfraaiing van gevels in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Het Rekenhof is nagegaan of de subsidies correct en rechtmatig zijn toegekend en in de voorgeschreven gevallen ook worden teruggevorderd. Het controleerde de naleving van deadlines en het ontbreken van meerdere subsidies voor identieke operaties in andere sectoren. Het beveelt aan om zo snel mogelijk doeltreffende software te implementeren, de interne controle verder te ontwikkelen en de regelgeving te hervormen. De minister-president onderstreept de voortgang van de lopende hervormingen en geeft aan dat er ten volle rekening zal worden gehouden met de aanbevelingen.

Naam audit	Voorwerp van de audit - vaststellingen
Maatregelen voor de vrijwaring en het behoud van het architecturaal erfgoed in Brussel	In het onderzoek werd via prestatieparameters nagegaan in hoeverre de activiteiten van het bestuur beantwoorden aan de doelstellingen van erfgoedbescherming. Anderzijds werd een compliance-onderzoek uitgevoerd over de naleving van de regelgeving bij de toekenning en controle van subsidies. Het Rekenhof beveelt aan om duidelijke doelstellingen te ontwikkelen, de transparantie en rechtszekerheid van het proces te waarborgen, een kwalitatief systeem voor gegevensverzameling en -verwerking op te zetten en de subsidiekwaliteit met interne controle te verzekeren. De bevoegde staatssecretaris voor Erfgoed gaf aan dat het diepgaande analysewerk van het Rekenhof bijdraagt aan de permanente verbetering van de werking.
Beheer van wegenwerken in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	Het Rekenhof heeft het beheer van de wegenwerken gecontroleerd bij Brussel Mobiliteit, de Stib en Beliris om na te gaan of de werken adequaat worden gepland, beheerd en gecoördineerd. Het Rekenhof beveelt aan om een systeem op te zetten dat een regelmatige inspectie garandeert van gewestwegen, inclusief funderingen, en een kadaster op te maken van alle elementen in de ondergrond. Verder wijst het erop dat alle vergunningen aanwezig moeten zijn vóór de start van de openbare aanbestedingsprocedure, eventueel aangevuld met een bijkomend criterium over de uitvoeringstermijnen. Ook wordt aanbevolen het bestaande coördinatiekader te verbeteren en de mogelijkheid om de samenstelling van het werfcoördinatiecomité en zijn bevoegdheden te herzien. Tot slot beveelt het Rekenhof aan werfaanvragen te bevoordelen die de vooropgestelde programmatie respecteren en automatiseren.
De promotie van gezondheid op school: beheer en financiering door het <i>Office de la Naissance et de l'Enfance</i> (ONE)	Het Rekenhof heeft onderzocht hoe het <i>Office de la naissance et de l'enfance</i> (ONE) de promotie van gezondheid op school beheert en financiert in het kader van de leerplicht in de Franse Gemeenschap. Het stelt vast dat de doelstelling die een gelijke toegang beoogt tot een doelmatig en doeltreffend gezondheidssysteem in scholen, niet kan worden gehaald omdat er een groot gebrek aan schoolartsen is in rurale zones en zones met een lage sociaaleconomische status. De schaarste heeft ook gevolgen voor de kwaliteit waarmee de opdrachten worden uitgevoerd. Bovendien werd er onvoldoende gecommuniceerd tussen ONE en de PMS-centra, die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van PSE-missies bij de vestigingen die door de Franse Gemeenschap worden georganiseerd. Rekening houdend met die elementen zou de huidige schaarste kunnen worden verholpen door het statuut, de bezoldiging en de loopbaanperspectieven van schoolartsen te herwaarderen. De oprichting van een pool van mobiele artsen zou het mogelijk kunnen maken om gebieden met een lage sociaaleconomische index en een tekort aan huisartsen te dekken.
Beheer van de studietoelagen	Het Rekenhof stelt vast dat het gecoördineerde decreet van 7 november 1983 niet langer een betrouwbare wettelijke basis vormt voor het beheer van de studietoelagen in de Franse Gemeenschap. Een van de toekenningscriteria is gebaseerd op de financierbaarheid van studenten in het hoger onderwijs en genereert terugbetalingsverzoeken van studietoelagen die soms al enkele studiejaar eerder zijn ontvangen. Het onderzoek van de procedure voor de toekenning van studietoelagen heeft tekortkomingen aan het licht gebracht die een impact hebben op de volledigheid van een steekproef met papieren dossiers uit de campagne 2018-2019. Het Rekenhof kon zich bijgevolg niet altijd uitspreken over de inachtneming van de financiële en pedagogische voorwaarden waarin de regelgeving voorziet. In haar antwoord kondigt de minister aan dat haar diensten rekening zullen houden met de opmerkingen van het Rekenhof en dat ze de nodige decretale of reglementaire wijzigingen zal voorstellen aan de regering.

Naam audit	Voorwerp van de audit - vaststellingen
De interne controle bij het secundair deeltijds kunst- onderwijs in de Franse Gemeenschap	Het Rekenhof controleerde de capaciteit van de Franse Gemeenschap om de naleving te controleren van het decreet van 2 juni 1998, dat de doelstellingen van het secundair kunstonderwijs op verminderde uren (ESAHR) vastlegt, alsook het beheerskader. Dit onderwijs, dat toegankelijk is voor zowel kinderen als volwassenen, wordt gegeven door academies, conservatoria en andere instellingen die worden gesubsidieerd door de Franse Gemeenschap. Het Rekenhof concludeerde dat het internebeheersingssysteem van de Franse Gemeenschap moet worden hervormd. De uitdaging is onder meer om binnen het algemeen bestuur onderwijs tot een intensere samenwerking te komen tussen de algemene directie die instaat voor de organisatie van het secundair deeltijds kunstonderwijs en de algemene directie die instaat voor het personeelsbeheer. Daarnaast is het de bedoeling het toezicht op het beheer van de inschrijvingsrechten en op de aanwending van de werkingssubsidies te intensiveren. Volgens het Rekenhof moet er ook een toezicht worden ingesteld op de performantie, om te kunnen meten in hoeverre het secundair deeltijds kunstonderwijs de bij decreet vastgelegde doelstellingen haalt.
Uitgaven van de kabinetten van de leden van de Franse Gemeenschapsregering en hun ondersteunende diensten	Op verzoek van de voorzitter van het Parlement van de Franse Gemeenschap heeft het Rekenhof de wettigheid en regelmatigheid van de uitgaven van de ministeriële kabinetten van de regering van de Franse Gemeenschap en hun ondersteunende diensten gecontroleerd. Deze controle bestrijkt de periode van de regeringswissel in 2019 en de werking van de huidige kabinetten. Het Rekenhof merkt op dat sommige bepalingen van de circulaire over de werking van de kabinetten niet altijd worden toegepast of moeten worden gewijzigd. Bovendien constateert het opnieuw een gebrek aan transparantie in de loonkosten van de ambtenaren die kosteloos zijn gedetacheerd bij de kabinetten van de regering van de Franse Gemeenschap. Het Rekenhof raamt die kosten voor 2020 op 6,3 miljoen euro (d.w.z. 46 % van de uitgaven voor ministeriële kabinetten in strikte zin). Ze komen echter nog niet voor in de begrotingsdocumenten over de ministeriële kabinetten. Daarnaast wijst het Rekenhof op risico's op het gebied van bescherming van het vermogen. Het inventarisatieprogramma vertoont onder meer tekortkomingen bij de gegevensbeveiliging. Ook de monitoring en fysieke controle van goederen vertonen tekortkomingen en de kwaliteitscontrole waarin de circulaire voorziet, is niet ingevoerd. Ten slotte bracht de controle enkele tekortkomingen in openbare aanbestedingen aan het licht.
Financiële analyse van de intercommunales onder toezicht van het Waals Gewest – Eerste driejaarlijks verslag over de rekeningen 2017-2019	Het Rekenhof analyseerde de financiële toestand van de Waalse intercommunales over de periode 2017 tot 2019. Het verslag doorloopt ook de door bedrijfsrevisoren opgestelde certificeringen van de statutaire en geconsolideerde jaarrekeningen voor de boekjaren 2017 tot 2019.
Ouderenzorg door het Waals Gewest – Huidige situatie en toekomstige uitdagingen	Het Rekenhof onderzocht het zorgstelsel voor zorgbehoevende ouderen en spitste zijn analyse toe op enerzijds de huishoudelijke hulp en anderzijds de opvang en huisvesting in instellingen. Gezien de omvang van deze uitdagingen en de beschikbare budgettaire middelen, moeten bepaalde gevestigde patronen ter discussie gesteld om op bevredigende wijze te kunnen inspelen op de behoeften van zorgbehoevende ouderen. De minister voor Volksgezondheid en Sociale Actie bevestigt de belangrijkste bevindingen over de huidige context en de aanbevelingen van het Rekenhof.

Naam audit	Voorwerp van de audit - vaststellingen
Steun van het Waals Gewest aan de biologische landbouw	<p>Het Rekenhof heeft onderzocht welke steun het Waals Gewest biedt aan de biologische landbouw. Sinds een tiental jaar is die aan een flinke opmars bezig. Het aantal bioboerderijen en hun gecumuleerde oppervlaktes zijn meer dan verdrievoudigd sinds 2006 en de consumptie van bioproducten zit in de lift, maar toch stelt het Rekenhof vast dat het beleid ter ondersteuning van de biologische landbouw kampt met een gebrek aan visie op middellange en lange termijn. De huidige steun valt veeleer onder de noemer begeleiding, en vloeit niet zozeer voort uit een sterke aansturing van de toekomstige ontwikkeling van de biologische landbouw. Het Rekenhof is daarnaast van oordeel dat er nog altijd grote systeemgebonden risico's wegen op de uitbouw van de Waalse biologische landbouw. Bovendien is de bestendigheid van de financiële steun aan de biologische landbouw niet verzekerd na 2020.</p>
Processen geïmplementeerd door de directie voor mandatencontrole met toepassing van de Waalse decreten inzake governance	<p>De directie voor mandatencontrole (DCM) van de Waalse overheidsdienst is belast met de opmaak van een jaarlijks gepubliceerd kadaster van mandaten en bezoldigingen van de lokale mandatarissen, evenals de overheidsbestuurders, beheerders en commissarissen van de organisaties van openbaar nut. Ze moet bovendien nagaan of de in de wetgeving vastgelegde maximumbedragen voor de bezoldigingen in acht worden genomen. Het Rekenhof stelde vast dat de geïmplementeerde processen op doelmatige wijze worden uitgewerkt en redelijke zekerheid bieden dat de opdrachten van de DCM binnen de opgelegde termijnen en met een minimum aan fouten worden uitgevoerd, op voorwaarde dat het institutionele register – dat als basis moet dienen voor het opstellen van het kadaster – volledig en up-to-date is, zoals de regelgeving vereist. De implementatie van dit register is echter nog in volle gang. Daarom kan niet worden bevestigd dat het kadaster exhaustief is en dat het strookt met de werkelijkheid.</p>

Bijlage 6 – Publicaties

Federale Staat

Boek van het Rekenhof

- 174^e Boek van het Rekenhof, bijvoegsel 1: uitvoeringsrekeningen van de begroting van de instellingen van openbaar nut van categorie A — 2016 – februari 2021
- 176^e Boek van het Rekenhof, deel IV (Jaarrekening 2018 van de federale Staat – Commentaar en tabellen) – maart 2021
- 178^e Boek van het Rekenhof, deel I (Opmerkingen over de rekeningen 2020 van de administratieve diensten met boekhoudkundige autonomie, de administratieve openbare instellingen en de gelijkgestelde instellingen) – juni 2021
- 177^e Boek van het Rekenhof – deel IV (Jaarrekening 2019 van de federale Staat – Commentaar en tabellen) – juni 2021
- 178^e Boek van het Rekenhof, deel II (Boek 2021 over de Sociale Zekerheid) – november 2021
- 178^e Boek van het Rekenhof, deel III (Algemene rekening 2020 van het algemeen bestuur van de federale Staat– Volume I – commentaar en Volume II - tabellen) – december 2021
- 178^e Boek van het Rekenhof, deel IV (Jaarrekening 2020 van de federale Staat - Commentaar en tabellen) – december 2021

Audits waarvan de resultaten gepubliceerd zijn in deel I van het 178^e Boek

Financiële betrokkenheid van de federale Staat bij de openbare instellingen of de instellingen van openbaar nut van de nucleaire sector

HR-audit bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen

BelExpo: rekeningen 2017 tot 2020

Audits waarvan de resultaten gepubliceerd zijn in deel II van het 178^e Boek (Boek 2021 over de Sociale Zekerheid)

Federale Pensioen Dienst: betaling en boeking van de pensioenen – eerste opvolging

Strijd tegen de sociale fraude

Uitgaven voor de bevoegdheden overgedragen in het kader van de zesde staatshervorming

RIZIV: weerslag in 2020 van de gewijzigde erkenningsnormen van de ziekenhuizen op de begroting van de federale overheid en van de sociale zekerheid

OISZ: opvolging van de interne-auditfunctie

Famifed en Orint: werking na de overdracht van de gezinsbijslag

Audits waarvan de resultaten zijn gepubliceerd in deel III van het 178^e Boek

Niet-fiscale ontvangsten van de FOD Mobiliteit en Vervoer

Interne beheersing en boeking van de verrichtingen van de federale overheidsschuld

Monitoring van het personeelsbestand en van de personeelsuitgaven van het federaal openbaar ambt

Interne audit bij de federale overheid

Inventarisatie en boeking van de materiële vaste activa van Defensie

*Afzonderlijke publicaties***Audits waarvan de resultaten gepubliceerd zijn als afzonderlijke publicatie**

Eerste Aanwervingen – Doelgroepvermindering voor RSZ-werkgeversbijdragen – februari 2021

Bouw van de nieuwe NAVO-zetel — Verslag bij het einde van de werf – februari 2021

Permanente fiscale regularisaties – maart 2021

APETRA nv van publiek recht met sociaal oogmerk - Uitvoering van de opdrachten van openbare dienst in 2019 – maart 2021

Overheidsopdrachten in de federale administratie – Rechtmatigheidsaudit – april 2021

Validatie van studieperiodes bij de vaststelling van het overheidspensioen – april 2021

Niet-recurrente bedrijfsresultaatsgebonden voordelen – Een instrument om de werknemersprestaties te bevorderen – mei 2021

Financieel evenwicht van het gesolidariseerde pensioenfonds – Duurzaamheid van het pensioensysteem van de vastbenoemde personeelsleden van de lokale besturen en berekening van de responsabiliseringsbijdrage – juni 2021

Stelsel van de jaarlijkse vakantie - Financieel evenwicht en beoordeling van de kwaliteit van het beheer van de vakantiefondsen – december 2021

Steunmaatregelen voor ondernemingen en particulieren in het kader van de COVID-19-crisis – Steunmaatregelen van de federale overheid – december 2021

Steunmaatregelen voor onderzoek en ontwikkeling in de vennootschapsbelasting – december 2021

Langdurig zieken – Maatregelen tot re-integratie op de arbeidsmarkt – december 2021

Vlaamse Gemeenschap en Vlaamse provincies

Activiteitenverslag over 2020 van de Nederlandse kamer van het Rekenhof aan het Vlaams Parlement – mei 2021

Rekeningenrapport over 2020 – juni 2021

Audits waarvan de resultaten gepubliceerd zijn in het rekeningenrapport

Kwaliteit van de BBT bij uitvoering

Overdrachten van beleidskredieten 2020

Impact van de coronapandemie op de rekening 2020

Opvolging beleidsintenties

Problematiek van de wachtlijsten

*Afzonderlijke publicaties***Audits waarvan de resultaten gepubliceerd zijn als afzonderlijke publicatie**

Individuele beroepsopleiding in de onderneming: effectiviteit van de maatregel – januari 2021

Energie-efficiëntie van sociale woningen – de energetische renovatie van het Vlaams sociaal huurpatrimonium – februari 2021

Toekomstverbond – Beoordelingsverslag bij de eerste financiële voortgangsrapportage – februari 2021

Hoe Vlaanderen voedselverspilling en voedselverlies bestrijdt – april 2021

Audits waarvan de resultaten gepubliceerd zijn als afzonderlijke publicatie

Voorkomen van vroegtijdig schoolverlaten – leerlingenbegeleiding in het beroepssecundair onderwijs – mei 2021

Uitbestedingsbeleid van de VDAB – efficiëntie en effectiviteit – juni 2021

Zorgbudget voor ouderen met een zorgnood – juli 2021

E-Waste management - beheer van de afvalstroom van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur in Vlaanderen – september 2021

Studievoortgang in het hoger onderwijs – november 2021

Steunmaatregelen voor ondernemingen en particulieren in het kader van de COVID-19-crisis – Steunmaatregelen van de Vlaamse overheid – december 2021

Deeltijds kunstonderwijs. Afstemming en toegankelijkheid van het aanbod – december 2021

Franse Gemeenschap

Boek van het Rekenhof

- 33^e Boek van Opmerkingen van het Rekenhof voorgelegd aan het Parlement van de Franse Gemeenschap, deel I – oktober 2021

Audits waarvan de resultaten gepubliceerd zijn in deel II van het 33^e Boek

Uitgaven van de kabinetten van de leden van de Franse Gemeenschapsregering en hun ondersteunende diensten

Afzonderlijke publicaties

Audits waarvan de resultaten gepubliceerd zijn als afzonderlijke publicatie

Beheer van de studietoelagen – februari 2021

Interne controle van het secundair deeltijds kunstonderwijs in de Franse Gemeenschap – juli 2021

De promotie van gezondheid op school: beheer en financiering door het *Office de la naissance et de l'enfance* (ONE) – juli 2021

Steunmaatregelen voor bedrijven en particulieren in het kader van de COVID-19-crisis – Steunmaatregelen van de Franse Gemeenschap – december 2021

Duitstalige Gemeenschap

Boek van het Rekenhof

Controleverslag van het Rekenhof 2020 – 32^e Boek voorgelegd aan het Parlement van de Duitstalige Gemeenschap – oktober 2021

Waals Gewest en Waalse provincies

Boek van het Rekenhof

- 33^e Boek van Opmerkingen van het Rekenhof voorgelegd aan het Waals Parlement, deel I – juni 2021
- 33^e Boek van Opmerkingen van het Rekenhof voorgelegd aan het Waals Parlement, deel II – juni 2021
- 33^e Boek van Opmerkingen van het Rekenhof voorgelegd aan het Waals Parlement, deel III – november 2021

Afzonderlijke publicaties

Audits waarvan de resultaten gepubliceerd zijn als afzonderlijke publicatie

Steun van het Waals Gewest aan de biologische landbouw – januari 2021

Processen geïmplementeerd door de directie voor mandatencontrole met toepassing van de Waalse decreten inzake governance – mei 2021

De overheidsopdrachten van het Regionaal Psychiatrisch Centrum "Les Marronniers" – juni 2021

Tenlasteneming van hulpbehoevende bejaarden in het Waalse Gewest – Huidige toestand en uitdagingen voor de toekomst – juli 2021

Financiële analyse van intercommunales die onder het toezicht staan van het Waals Gewest – Eerste driejaarlijks verslag over de rekeningen 2017-2019 – september 2021

Internecontroleproces voor schuldvorderingsverklaringen ingediend door de leden van commissies die bijdragen tot de werking van de Waalse Overheidsdienst – oktober 2021

Steunmaatregelen voor bedrijven en particulieren in het kader van de COVID-19-crisis – Steunmaatregelen van het Waals Gewest – december 2021

Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Boek van het Rekenhof

26^e Boek van het Rekenhof voorgelegd aan het Brussels Hoofdstedelijk Parlement en aan de Verenigde Vergadering van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie – oktober 2021

Afzonderlijke publicaties

Audits waarvan de resultaten gepubliceerd zijn als afzonderlijke publicatie

Premies voor de renovatie van het woonmilieu en voor de verfraaiing van gevels in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest – maart 2021

Maatregelen voor de vrijwaring en het behoud van het architecturaal erfgoed in Brussel – maart 2021

Beheer van wegenwerken in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest – september 2021

Steunmaatregelen voor bedrijven en particulieren in het kader van de COVID-19-crisis – Steunmaatregelen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie – december 2021

Dit verslag is alleen elektronisch beschikbaar,
in het Nederlands en het Frans, op www.rekenhof.be.
Er is ook een Engelstalige samenvatting beschikbaar.

ONLINE PUBLICATIE

ISSN 1378-7977

PREPRESS

Centrale drukkerij van de Kamer van Volksvertegenwoordigers

COVERFOTO'S

Shutterstock

ADRES

Rekenhof
Regentschapsstraat 2
1000 Brussel

TEL.

+32 2 551 81 11

www.rekenhof.be